

Samoupravljalška zavest na preizkušnji

Samoupravljanje je doseglo tak razvoj, ki ga je bilo pred leti komaj mogoče predvideti. Čim širše neposredno in aktivno odločanje samoupravljalcev je cilj, ki ga postavlja zakonodaja. Seveda morajo za uresničitev tako široke demokracije obstajati določeni pogoji, tu pa se pri nas že prvič zatakne. Zbor delavcev je poleg referendumu oblika neposrednega odločanja delavcev-samoupravljalcev. Udeležba na njem je pravica in dolžnost vseh delavcev.

Mislím, da ni treba veliko besed, da bi ugotovili, kako je pri nas. Zbori delavcev so polnoštevilno obiskani samo takrat, ko razpravljamo o osebnih dohodkih, z drugimi besedami, takrat, ko gre za problem, ki direktno zadene vsakogar od nas. V vseh drugih primerih, pa naj so zbori sklicani po oddelkih ali skupaj, med odmorom ali pred koncem delavnika, pa bi lahko dvomili v sklepčnost zbora delovnih ljudi. Iz tega izhaja, da kot samoupravljalci razmišljamo takole: če gre za moj lastni problem, bom šel na zbor in zraven malo pokritiziral (beri: dajal pripombe iz ozadja), če gre pa za splošno-družbeni interes, bodo pa že drugi rešili; to ni moj problem.

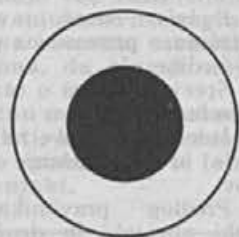
Seveda se zgodi, da na zboru, ko nismo prisotni, obravnavajo vprašanje, za katero izvemo šele kasneje in če nam ni kaj prav, ponavadi malo pokritiziramo, da je obveščanje slabo, da nas nihče ne informira, skratka čakamo, da nam bodo vse prinesli na pladnju.

Gotovo je včasih res tudi to, vendar menim, da na splošno lahko govorimo o nizki zavesti samoupravljalcev. Le-ta se kaže v več karakterističnih pojavih.

- če nam kaj ni prav, smo pripravljani vse z neustvarjalno kritiko zavreči, če pa smo kolikor toliko zadovoljni, bomo molčali
- pripravljani smo kritizirati takoj, ko slišimo le eno mnenje, ne da bi počakali, da izvemo mnenje tudi druge strani in nato zavzeli pravilno stališče.
- na problem gledamo samo s svojega ozkega interesa, širši interesi nas ne zanimajo oz. jih nismo sposobni razumeti
- ko so nam dane pravice upravljanja, pravimo, da mora »biti komanda«, če pa ta »komanda« po našem mnenju kaj zagrēši, pravimo, da to ni samoupravljanje.

Sestavka ne gre razumeti, kot da so to edine nepravilnosti. To je moje mnenje, ob katerem rahlo upam, da bo nekoč morda bolje.

Srečko Erznožnik

S kakovostjo našega dela bomo rešili največ reklamacij

Reklamacijski odelek v Alpini rešuje reklamacije kupcev in ugotavlja upravičenost posameznih primerov. Vsekakor je spodbuden podatek, da imamo zadnji dve sezoni reklamacij sorazmerno malo in da so še vedno v upadanju, to pa pomeni korak naprej v kakovosti in rasti ugleda pri naših kupcih. Kljub vsemu trudu pa se vsako sezono le vrine kakšen tak material ali model, zaradi katerega je potem največ reklamacij. V letošnji poletni sezoni so to plutovinasti podplati, ki zaradi svojih lastnosti (kakovost) ne zdržijo takih obremenitev, kakršne zahtevajo od te obutve naši kupci. Žal se pri vsakodnevnem delu srečujemo včasih tudi z nepravilnim odločanjem tržnih inšpekcij, ki zahtevajo izdajo novih parov v popolnoma neupravičenih primerih, ko je stranka poškodbo povzročila sama. Vendar smo v takih primerih nemočni, saj bi kupec na sodišču nedvomno dosegel svoje, mi pa bi izgubili veliko na ugledu. Potem je tu še garancijski rok za obutev, saj zakon predpisuje, da kupec lahko reklamira čevlje v šestih mesecih, kar je spet nesprejemljivo, saj se lahko čevlji pri nepravilni uporabi, brez potrebnega negovanja in vsakodnevni nošnji uničijo v nekaj mesecih. Najboljša rešitev je, če lahko čevlje popravimo in stranki vrnemo. Če pa smo prisiljeni za reklamirano obutev izdajati nove ali pa vrniti denar, potem pa moramo te čevlje ali prodati v naši pro-

(Nadaljevanje na 2. strani)

dogovarjamo se – dogovorili smo se

TOZD Obutev Žiri

3. redna seja DELAVSKEGA SVETA TOZD OBUTEV ŽIRI 9. 8. 1978:

– Podpis samoupravnega sporazuma o prevozu na progi Žiri–Ledine.

– Sprejem sklepa o razpisu referendumu.

– Izdelava naprave za vkopitje in preizkušanje podplatov.

– Predlog pravilnika o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti.

– Predlog poslovnika o delu organov upravljanja.

– Periodični obračun 30. 6. 1978.

– Obrat na Črnem vrhu.

V zvezi s podpisom Samoupravnega sporazuma o prevozu na progi Žiri–Ledine je Olga Fister povedala:

S 1. avgustom 1978 je začel voziti avtobus na progi Žiri–Ledine. Glede na to moramo podpisati Samoupravni sporazum z Alpetourom Škofja Loka, TOZD Potniški promet. Avtobus bo na navedeni progi vozil dnevno 12-krat, in sicer 6-krat za šolo in 6-krat za delovne organizacije. Celotni stroški prevoza bodo znašali 75.600 din mesečno. Od tega zneska bo odpadlo približno 30.000 din mesečno na našo delovno organizacijo, ker se vozi največ naših delavcev. Delavski svet je sprejel še naslednje sklepe:

– Pristopi se k podpisu Samoupravnega sporazuma o prevozu na progi Žiri–Ledine.

– stroške prevoza krijejo posamezne TOZD glede na število koristnikov prevoza.

V nadaljevanju je DS sprejel še naslednje sklepe:

– razpiše se referendum za sprejem sprememb Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD, skupno porabo in o prejemkih za dne 31. 8. 1978.

– razpiše se referendum za sprejem sprememb Samoupravnega sporazuma o organizaciji in sistemizaciji, in sicer za dne 31. 8. 1978.

– razpiše se referendum za sprejem sprememb Pravilnikov o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD, skupno porabo in o prejemkih za dne 31. 8. 1978.

– razpiše se javna obravnava predloga sprememb v zvezi s temi predlogi sporazumov.

– odobri se prodaja tovarnega avtomobila TAM 5500.

– da se odobri sredstva za izdelavo naprave za vkopitje in preizkušanje podplatov – lepljenje.

V zvezi s predlogom pravilnika o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti pa je spregovoril Daniel Vehar:

S tem pravilnikom delavci temeljne organizacije v skladu z ustavo, zakoni in drugimi predpisi določajo in uvajajo oblike ter načine uresničevanja pravic, dolžnosti in odgovornosti, ki jih imajo delavci, organi upravljanja, poslovodni organ, organi, pristojni za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito in DPO na področju priprave na splošno ljudsko obrambo in pri izvajanju družbene samozaščite.

Sklep je bil, da se izvede javna obravnava predloga pravilnika o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti od 11. do 26. 8. 1978. Isto velja za predlog poslovnika o delu organov upravljanja, s katerim podrobneje urejamo način odločanja delavcev z osebnim izjavljanjem na zborih delavcev, delo zbora delavcev za uveljavitev delegatskega sistema in delo organov upravljanja.

Delavski svet tudi potrdi periodični obračun 30. 6. 1978 za TOZD Obutev Žiri.

V zvezi s tem je direktor Martin Kopač povedal:

Do 23. marca 1978 so imele TOZD Obutev Žiri, TOZD Obutev Gorenja vas, TOZD Plastika Žiri in DSSS skupni račun denarnih sredstev pri SDK, podružnica Kranj.

Po zakonu je 23. marca 1978 vsaka TOZD in DSSS dobila svoj žiro račun, račun sredstev sklada skupne porabe – splošni del, stanovanjski del ter račun sredstev rezervnega sklada.

Z odprtjem računov po TOZD in DSSS 23. 3. 1978 so bili dosedanje skupni računi likvidirani in potrebno je bilo

sredstva razdeliti na TOZD oz. DSSS.

Ceprav smo imeli knjigovodsko evidenco sredstev po TOZD in DSSS že od 1. 1. 1977 dalje, nismo mogli 23. 3. 1978 dati teh podatkov SDK. Začasnno smo prenesli vsa sredstva na TOZD Obutev Žiri.

Napravili smo pregled sredstev na računih po namenu v primerjavi s knjigovodsko evidenco.

Sklep:

– delavski svet odobri uskladitev na knjigovodsko evidenco prenosov na žiro računih.

– uskladitev na knjigovodsko evidenco prenosov na računih sklada SP – splošni del.

– uskladitev na knjigovodsko evidenco prenosov na računih sklada SP – stanovanjski del.

Jaka Bogataj je poročal DS, da so začeli z deli na Črnem vrhu, da bi lahko priučili 10 do 15 delavk do takrat, ko bo obrat na Colu razširjen. Tudi to je DS odobril.

Pod točko razno je DS obravnaval in sklepal še o izplačilu honorarjev zunanjim strokovnim sodelavcem.

KRISTINA SLABE OCENJUJE:

Delavci bi se lahko dogovorili v samoupravnih delovnih skupinah o normah, grupah in o raznih problemih oddelka npr. zračenju. Uspeh teh pogovorov pa je dvomljiv, ker se teorija in praksa žal prepogosto razhajata.

Problemi, ki obstajajo, se včasih obravnavajo preveč ozko (osebno), tako da vodje ne čutijo potrebe po takih zasedanjih, kajti velikokrat se je že pokazalo, da tisti, ki je bolj zahteven, več dobi. Če pa nočeš zamere, je pa stvari najbolje pustiti ob strani. Vprašanje je gotovo tudi čas med delom, kjer niso zaželeni odstopanja, in plačilo za to, ker veliko sestankov zahteva tudi veliko časa in veliko denarja.

Če ne bi bilo zastojev, bi zaslužili več

S KAKOVOSTJO NAŠEGA DELA BOMO REŠILI NAJVEČ REKLAMACIJ

(Nadaljevanje s 1. strani)

dajalni neidočnega blaga ali pa odpisati in uničiti. Taka znižanja in odpisi pa gredo v desetine starih milijonov, zato pa je zelo pomembno takojšnje in pravilno ukrepanje pri sprejemanju reklamacij – Sprejem in evidenco reklamacij opravlja ena delavka. V montaži, kjer se reklamacije popravljajo, pa ta oddelek po potrebi poveča ali zmanjša število delavcev, ki so potrebni za tekoče popravilo. S prizadevanjem vseh bomo morali še izboljšati kakovost naših izdelkov, to pa je jamstvo tudi za zmanjševanje reklamacij, znižanje stroškov in kar je najpomembnejše – pri naših kupcih ohraniti ugled.

Stane Čar

dogovarjamo se – dogovorili smo se

TOZD Plastika

16. redna seja DELAVSKEGA SVETA TOZD PLASTIKA ZIRI Alpine 9. 8. 1978:

Sklepi DS v zvezi s podpisom Samoupravnega sporazuma o prevozu na progi Žiri-Ledine.

Pristopi se k podpisu Samoupravnega sporazuma o prevozu na progi Žiri-Ledine in kritju stroškov prevoza po posameznih tozdih so bili isti kot na drugih DS.

Isto velja tudi za sklepe okrog referendumov za sprejem:

– Sprememb Samoupravnega sporazuma o organizaciji in sistemizaciji

– Sprememb Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD, skupno porabo in o prejemkih

– Sprememb pravilnikov o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD, skupno porabo in o prejemkih.

Tudi v zvezi s predlogom pravilnika o ljudski obrambi in družbeni samozščiti ter predlogom poslovnika o delu organov upravljanja so bili sprejeti isti sklepi kot na drugih DS.

V nadaljevanju, je Jože ŠTUCIN povedal, da je treba v bodoče poskrbeti, da bodo obratovodja in vodja izmene ter vodja skupine za izdelavo PU in termoplastov čim bolj povezani s proizvodnjo ter njihovimi problemi, enako se predvideva ob steni skladišča materialov izgradnja montažne stene iz nosilne konstrukcije, iverne plošče ter pleksi

stekla. V novo pridobljenem prostoru bo dovolj prostora za 3–5 delavcev, ki bodo imeli skupne probleme in jih tako tudi reševali, zato bodo pogoji dela boljši kot doslej.

Tudi vzdrževalec v obratu plastike potrebuje za redno opravljanje svojega dela svoj prostor, v katerem bodo postavljene omare za orodje ter maziva, delovna miza ter različni pripomočki, ki jih potrebuje pri strojih. Konstrukcija stene je povsem enaka kot bo izdelana obratna pisarna.

Oba nova prostora sta nujno potrebna za normalno funkcioniranje proizvodnje.

Delavski svet je predlog sprejel in sklenil, da so to delo izvršili.

Mag. Janez FISTER je obrazložil potrebo za nakup novega stroja za vlivanje PU podplato v kombinaciji z vrtiljakom.

Po precej obširni razpravi je delavski svet sprejel naslednji

sklep:

da pooblašča vodjo TOZD Plastika Jožeta Štucina in Janeza FISTRA, da v sodelovanju z Bojanom STARMANOM poiščejo ustrezen tip stroja za vlivanje PU podplato v kombinaciji z vrtiljakom, ponudbe proizvajalcev ter zberejo tehnične podatke.

V nadaljevanju se je DS sprejel periodični obračun za TOZD Plastika za prvo polletje leta 1978, ki ga je obrazložil direktor Martin Kopač.

Kaj meni Janez Vehar o tehničnih izboljšavah

Področje dela tehnologa je zelo široko. Vendar je težava v tem, da smo zelo zaposleni z operativno pripravo.

Verjetno bi bila potrebna ustrezna spodbuda, da bi se povečal interes, da bi ljudje več razmišljali o novostih. Zato lahko rečem, da mi denarna nagrada ne pomeni veliko. Kar pa zadeva tovrstno razmišljanje, pa včasih mine cela sezona, da človek najde pravo rešitev.

V razvojno delo bi bolj močno morali vključevati tudi mlade, ki pridejo iz šol. Tisti, ki so ustrezno izobraženi in sposobni praktično razmišljati, bi lahko v nekaj letih res postali strokovnjaki.

Direktor DO je informiral DS o odprtju računov po TOZD in prenosu sredstev ter evidencah.

Sprejeti so bili naslednji prenosi za uskladitev knjigovodske evidence.

V razpravo je spet posegal v. d. vodja TOZD Jože Štucin in povedal:

Tehnologija izdelave PU podplato zahteva, da so po vlivanju podplati v formi še najmanj 3,5 minute, kar pri obstoječih vrtiljakih glede na neprekinjeno vlivanje ni možno doseči. S povečanjem premera vrtiljaka bi se povečalo število vlivalnih mest od sedanjih 24 na 30–35. S tem bi se podaljšal čas od vlivanja do odstranjevanja podplato iz form na 3,5 minute.

Da bi dosegli stalno temperaturo form, ki mora biti od 40 do 50 stopinj Celzija, je potrebno prigraditi k vrtiljaku temperirno napravo z razvodnimi cevmi ter glavnim razdelilec za vodo.

Omenjena dela bo lahko opravila vzdrževalna služba

kot investicijsko vzdrževanje stroja, vrednost del pa bo okrog 60.000 din, dejanska vrednost pa bo obračunana po zaključku delovnega naloga vzdrževalne službe.

Glede na trenutne zahteve po izdelkih PU podplato bodo omenjena dela lahko izvršena oktobra.

DS je sprejel s k l e p : in odobril predelavo vrtiljaka št. II na 30 do 35 vlivalnih mest. O dejanski vrednosti del naj se poroča DS TOZD Plastika.

Jože Štucin je opozoril še na naslednje:

Trenutne potrebe tržišča po PU podplatih so izredno velike, saj bi morali izdelati do 15. 9. 1978 okrog 400.000 parov teh podplato. Da bi vsaj delno zapolnili to vrzel, predlagam, da bi se v oddelku plastike – vlivanje PU podplato, delalo vse proste sobote v avgustu. Čeprav je ozko grlo vlivanje PU podplato samo trenutnega – sezonskega značaja, se moramo prilagoditi zahtevam kipev, ki nam v skrajnem primeru grozijo tudi z zamudnimi obrestmi (penali).

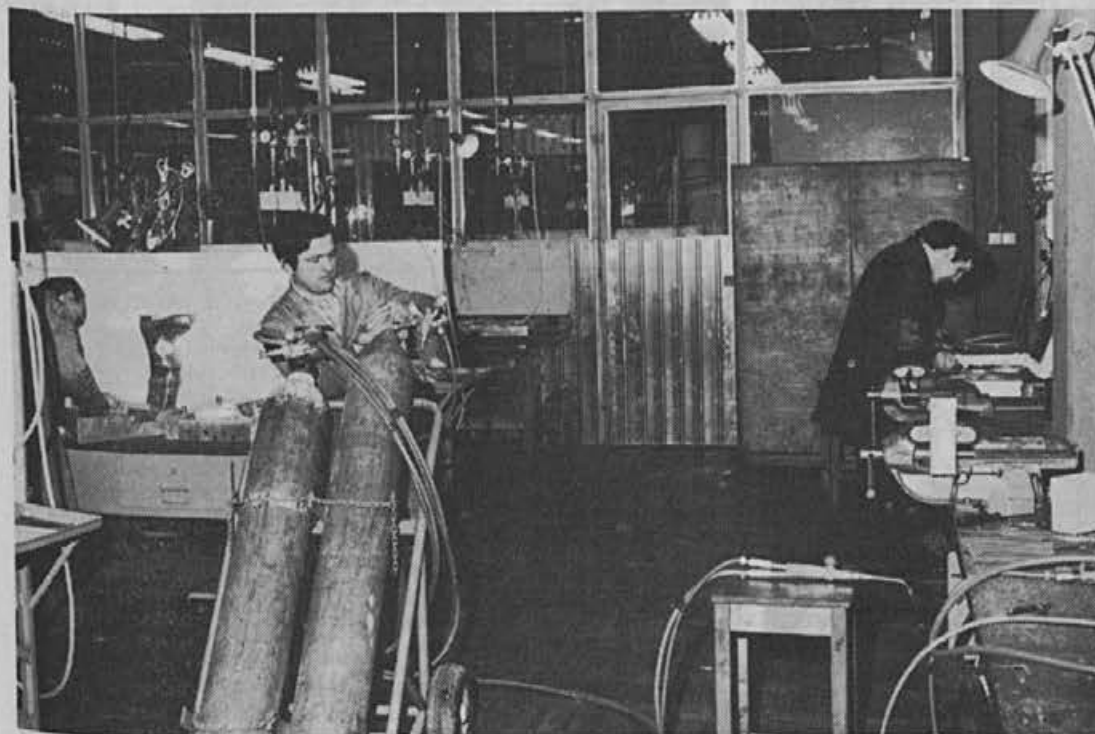
Delavski svet sklene, da naj se dela vse proste sobote v mesecu avgustu v dopoldanski izmeni s tem, da se glede na zahteve dobav dodatnih artiklov lahko še dogovori z barvarno in vrtiljakom, da se delo nadaljuje tudi v popoldanski izmeni.

DS je sprejel še naslednje sklepe:

– V breme izrednih izdatkov TOZD Plastika naj se knjiži 65.000 din za poravnavo stroškov, ki so nastali v delovni organizaciji »Standard« Zvornik zaradi nepravočasnih dobav.

– Preveri naj se funkcija glavnega kontrolorja ter možnost, da bi bil organizacijsko vezan v TOZD Plastika in da bi lahko opredelili njegove pravice in odgovornosti.

– Potrdi cenik in obračun orodjarskih storitev za kovinsko orodjarno ter naj se ga začne upoštevati s 1. 9. 1978.

Od kvalitetnih orodij do nemotene proizvodnje

dogovarjamo se – dogovorili smo se

TOZD Prodaja

DS TOZD PRODAJA,
DNE 9. 8. 1978:

Nekateri važnejši sklepi:

– imenuje se brez razpisa za vršilca dolžnosti vodje TOZD Prodaja Bojan Starman, dipl. oec., za dobo 6 mesecev, z dnem 26. 8. 1978.

– potrdi periodični obračun za TOZD Prodajo za I. polletje 1978.

– razpiše se referendum za sprejem sprememb Samoupravnega sporazuma o organizaciji in sistemizaciji, Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD, skupno porabo in o prejemkih ter Pravilnikov o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD, skupno porabo in o prejemkih za dne 31. 8. 1978. Javna obravnava bo od 11. 8. 1978 do 26. 8. 1978, kot drugje.

– potrdi zapisnik 6. redne seje Komisije za organizacijo, sistemizacijo in vrednotenje.

– potrdi zapisnik 5. redne seje Komisije za organizacijo, sistemizacijo in vrednotenje – drugi del.

– pristopi se k podpisu Samoupravnega sporazuma o prevozu na progi Žiri–Ledine. Stroške prevoza krijejo posamezne TOZD glede na število koristnikov prevoza.

– javna obravnava predloga pravilnika o ljudski obrambi in samozaščiti ter predloga poslovnika o delu samoupravnih organov bo od 11. do 26. 8. 1978.

– osnovni šoli Žiri se odobri izplačilo din 3.246,50 iz sredstev sklada skupne porabe za kritje manjkajočih sredstev za delegacijo pionirjev iz Mediacine.

– ker od 1. 1. 1977 dalje za tovrstne nabave osnovnih sredstev prispevajo in združujejo sredstva vse TOZD, prispevek TOZD Prodaje Žiri je 24,3 %, ki temelji na planiranih stroških za leto 1977.

– ne glede na povečanje prispevkov iz OD ostanejo bruto urne postavke nespremenjene, ker so tako sklenili tudi ostali tozdi. V kolikor bi se ostali tozdi odločili za spremembo bruto postavk, bo to storil tudi TOZD Prodaja.

Sklepi 5. redne seje KOMISIJE ZA DELOVNA RAZMERJA TOZD PRODAJA, z dne 7. 8. 1978 so naslednji:

Na objavljeno delovno opravilo vodenje prodajalne v Karlovcu se razporedi Blaženka Medved za nedoločen čas, s pogojem poskusnega dela 3 mesece.

Na delovno opravilo vodenje rajona in revizije I – za SR Slovenijo se razporedi Iva Sobočan. Delovno opravilo vodenje prodajalne Ljubljana IV se razpiše.

Na razpisano delovno opravilo vodenje prodajalne Banja Luka I se razporedi Čedo Latinčič.

Prošnje za sprejem v redno delovno razmerje in izjave za

prenehanje dela so bile rešene v skladu s potrebami po novih delavcih.

Na 4. redni seji komisije za delovna razmerja TOZD Obutev Žiri, ki je bila dne 10. 8. 1978 so sklepali o:

Magda Kožman se razporedi na opravljanje nalog vodenje izmene v obratu Col. Frančiška Kopač se sprejme v redno delovno razmerje in razporedi za opravljanje nalog čiščenje prostorov. Sklep komisije je bil, da se delovno opravilo pleskanje II ponovno objavi. Komisija je potrdila sprejem delavk v redno delovno razmerje v obratu na Colu, ostale prošnje za sprejem so bile reše-

ne glede na potrebe v TOZD Obutev Žiri.

Komisija za delovno razmerje Delovne skupnosti skupnih služb je na 4. redni seji dne 11. 8. 1978 sprejela sklepe:

delovno opravilo izvajanje varstva pred požari se ponovno objavi. Delovno opravilo administracija v pravni službi se objavi kot prosto. Anka Jereb se sprejme v redno delovno razmerje in razporedi za opravljanje nalog obratovno knjigovodstvo. Prošnje za sprejem v redno delovno razmerje je komisija rešila v skladu s prostimi delovnimi opravili.

Delovna skupnost skupnih služb

3. redna seja DELAVSKEGA SVETA DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB, 8. 8. 1978:

Srečko Erznožnik je odšel v TOZD Prodaja Žiri in mu je s tem kot delegatu DS DSSS po zakonu prenehala ta funkcija. Zato je potrebno izvoliti novega predsednika DS DSSS.

Glede na to je bil sprejet sklep:

– Srečko Erznožnik se razreši funkcije predsednika DS DSSS.

Za novega predsednika DS DSSS se imenuje Vinko Eniko.

V zvezi z referendumom so bili sprejeti isti sklepi kot na drugih DS.

– Sklepi v zvezi s podpisom Samoupravnega sporazuma o prevozu na progi Žiri–Ledine so bili prav tako isti kot na drugih DS.

– Isto velja za obravnavo predloga poslovnika o delu organov upravljanja.

– Predlog pravilnika o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti.

– V zvezi s pravilnikom o delovnih opravilih, na katerih se opravlja zunanjetrgovinski promet, je Daniel Vehar razložil, da pravilnik določa delovna opravila, na katerih delavci opravljajo zunanjetrgovinski promet in pogoje, ki jih morajo izpolnjevati delavci na teh delovnih opravilih. To so vodilna, vodstvena in strokovna delovna opravila v nabavni, komercialni, devizni službi.

DS je sprejel pravilnik o delovnih opravilih, na katerih se opravlja zunanjetrgovinski promet v DSSS Alpina Žiri.

DS je potrdil sklepe komisije za inovacije in periodični obračun za prvo polletje.

V zvezi z ločenimi žiro računi po tozdih, prenosi in evidencami je DS sprejel sklep za:

- odobritev, uskladitev prenosov na žiro računih,
- na računih sklada SP – splošni del,
- na računih sklada SP – stanovanjski del.

Delavski svet delovne organizacije

2. redna seja DELAVSKEGA SVETA DELOVNE ORGANIZACIJE 10. 8. 1978:

DS je med drugim razpravljal o:

– sklepov odbora za izobraževanje,

– o razpisu referenduma,

– o sprejemu pravilnika o izvedbi referenduma in drugih oblikah osebnega izjavljanja ter volitvah in odpoklicu organov upravljanja,

– predlogu poslovnika o delu organov upravljanja,

– predlogu pravilnika o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti,

– periodičnem obračunu za prvo polletje.

V zvezi z referendumom:

– sprejem pravilnika o izvedbi referenduma in drugih oblikah osebnega izjavljanja ter volitvah in odpoklicu organov upravljanja,

– predlogom poslovnika o delu organov upravljanja,

– predlogom pravilnika o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti so bili sprejeti isti sklepi kot na vseh drugih delavskih svetih.

Isto velja za periodični obračun za prvo polletje 1978 in uskladitev prenosov na knjigovodsko evidenco na računih sklada SP – splošni del, na žiro računih in na računih

Pestra izbira je zelo pomembna

dogovarjamo se – dogovorili smo se

sklada SP – stanovanjski del.

Pod razno je DS sprejel in potrdil sprejem Janeza Bohinca za opravljanje nalog vodstva finančno računskega sektorja za dobo 4 let, od 1. avgusta 1978 dalje.

V nadaljevanju je spregovoril Jože Bogataj:

Tovarna RIS nam dobavlja večje količine podplatov. Hočejo, naj podpišemo samoupravni sporazum, da jim bomo dobavljali devize (ker jih imajo premalo), oni pa nam bodo redno pošiljali pošiljke podplatov.

Sklep pa je bil:

Samoupravni sporazum med ALPINO in RISOM se potrdi s pogojem, da tovarna RIS začne spoštovati dobavne roke

za podplate, ker nam z nerednimi dobavami povzroča velike težave.

Martin Kopač pa je predlagal:

UTOK Kamnik je že dalj časa v likvidaciji, zato je združenje sprejelo sklep, da tovarne iste panoge pomagajo iz težav skupaj z Usnjarno Vrhnika, ki jim že pomaga.

Sklep je bil:

Alpina tovarna obutve Ziri odstopi tovarni UTOK Kamnik za 700.000,– din obveznic.

Odstop obveznic po tozdih: TOZD Obutev Ziri 300.000,– dinarjev, TOZD Prodaja Ziri 200.000,– din, TOZD Obutev Gorenja vas 100.000,– din, TOZD Plastika 100.000,– din.

TOZD Obutev Gorenja vas

15. redne seje DELAVSKEGA SVETA TOZD OBUTEV GORENJA VAS 8. 8. 1978:

V zvezi z referendumom so bili tudi na tem DS sprejeti podobni sklepi kot na DS TOZD Obutev Ziri. Isto velja o predlogu poslovnika o delu organov upravljanja in o predlogu Pravilnika o ljudski obrambi in družbeni samozasčiti.

V nadaljevanju je DS sprejel še periodični obračun za 1. polletje 1978, in sklepe:

– za uskladitev na knjigovodsko evidenco prenosni na žiro računih

Direktor predlaga, da bi pri sestavljanju delovnega koledarja za prihodnje leto letne dopuste planirali namesto v juliju v avgustu, zaradi izpolnitve naročil, kar delavski sklep potrdi s sklepom, naj bi kolektivni dopust v letu 1979 planirali v avgustu.

Iz šivalnice v Gorenji vasi

Seja komisije za inovacije

5. REDNA SEJA KOMISIJE ZA INOVACIJE Z DNE 13. 8. 1978

Komisija je obravnavala dve prijavi tehnične izboljšave. Antonu Mlinarju je bila za tehnično izboljšavo »naprava

za glajenje okrasnih robov« priznana odškodnina v višini 3.990,000 din

Janezu Vehar pa je bila za tehnično izboljšavo »delovna operacija oblikovanje prednjikov ni potrebna« priznana odškodnina v višini 4.905,00 din.

Kaj smo mladi dosegli in kaj moramo

O delu v preteklem obdobju smo že obširneje pisali, zato bi tokrat omenili le glavne akcije.

Začeli smo z vključevanjem mladih v ZSMS. Tako se je pri prvem popisu vključilo v ZSMS 110 od skupno 400 mladih. S to akcijo bomo nadaljevali, saj s številom članov nismo zadovoljni. Velja tudi omeniti, da je predsedstvo predlagalo mlade v samoupravne organe, DPO in razne komisije. Tako so danes mladi v vseh organih upravljanja, DPO in komisijah, skratka dosegli smo, da je predlog mladega ustvarjalca enakovreden predlogu starejšega člana delovne organizacije.

Delovni načrt za letos smo sprejeli (kljub majhni udeležbi) na letni konferenci v začetku leta. Zanesljiva

je najvažnejša naloga – organizacija mladine v Alpini. Ustanoviti bo namreč treba KOORDINACIJSKI SVET in osnovne organizacije po tozdih, tako kot nam narekuje Zakon o združenem delu in statut ZSMJ. Zavedamo se, da bodo pri tem nastale težave, zato že zdaj pozivam vse mlade, da s svojimi predlogi in pripombami pripomorejo k čim hitrejši uresničitvi sprejete naloge.

Poleg komisij za mladinske delovne akcije, SLO, kulturo, šport in informiranje, ki trenutno delajo pri OO ZSM, bo potrebno ustanoviti še komisijo za organiziranost in razvoj ter kadrovska vprašanja.

Najvažnejše je seveda, da bo zaživel delo med mladimi, ne samo v vodstvih in komisijah.

Rudi KRVINA

Vloga in pomen družbenopolitičnega zbora občine Škofja Loka

Vloga družbenopolitičnega zbora v delegatskem skupščinskem sistemu je v tem, da se v tem zboru izražajo vsi tisti interesi, zaradi katerih se delavci, delovni ljudje in občani organizirajo v družbenopolitične organizacije. Tudi za ta zbor, enako kot za ostala dva zbora in za vso skupščino velja, da mora postati delovno telo, v katerem naj vsi delegati tega zbora in vse družbenopolitične organizacije delujejo stalno na vseh tistih področjih, ki predstavljajo vsebino dela in funkcijo DPZ.

Po svoji ustavni zasnovi in po svoji družbenopolitični vsebini DPZ ni in ne sme biti zbor, v katerem naj bi se uveljavljal monopolni oziroma privilegirani položaj družbenopolitičnih organizacij v skupščinskem sistemu, temveč zbor, ki po svoji funkciji in po načinu delovanja dopolnjuje ostala dva zbora, obenem pa skrbi za povezovanje skupnih interesov občanov in delovnih ljudi v okviru občinske skupščine.

Družbenopolitične organizacije oziroma delovni ljudje in občani v njih uveljavljajo interese, zaradi katerih se združujejo v te organizacije v skupščinskem sistemu na dva načina:

– prvenstveno s povezovanjem in z dejavnostjo v delegacijah in konferencah delegacij za skupščine družbenopolitičnih skupnosti, kar se naj izraža v stalnem spremljanju in dejavnem sodelovanju in pomoči pri oblikovanju odločitev; to naj pripomore k samoupravnemu demokratičnem uveljavljanju stališč družbenopolitičnih organizacij v zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti;

– podrejeno, v določenem obsegu, vsebini, oziroma z določenimi načini delovanja preko družbenopolitičnega zbora skupščine. Ob takšni funkciji družbenopolitičnih organizacij v skupščinskem sistemu je zato treba poudariti kot primarno obliko njihovega delovanja v delegacijah, konferencah delegacij oz. skupinah delegatov. Temeljna naloga družbenopolitičnih organizacij v skupščinskem sistemu je zato njihova prisotnost v delegacijah temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Družbenopolitični zbor odloča oz. sodeluje pri odločitvah v skupščini občine Škofja Loka na tri načine:

– da enakopravno odloča z zborom združenega dela in z zborom krajevnih skupnosti

(Nadaljevanje na 6. strani)

(nadaljevanje s 5. strani)

– sprejema stališča v zadevah, ki se nanašajo na uresničevanje ustavnosti, zakonitosti in varstvo svobod in pravic človeka in občana

– družbenopolitični zbor ima po občinskem statutu, tako kot vsak zbor, pravico sodelovati in razpravljati o vprašanjih, o katerih odločata ostala dva zbora in o teh vprašanjih sprejemati stališča in dajati svoje predloge pristojnim zborom v primerih, ko gre za vprašanja, ki so posebnega pomena za izvrševanje funkcije DPZ.

Posebej je treba poudariti, da je ena izmed funkcij družbenopolitičnih organizacij, s tem pa tudi DPZ, da se ustrezno razvija in krepi delegatski skupščinski sistem. DPZ naj zato spremlja in podpira uveljavljanje funkcije ostalih dveh zborov skupščine, pri čemer je treba posebej poudariti funkcijo zbora združenega dela kot osrednjega zbora skupščine, v katerem odločajo delavci o namenu, obsegu in porabi sredstev za skupne in splošne družbene potrebe, pa tudi funkcijo zbora krajevnih skupnosti, ki naj uveljavlja interese delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih. DPZ naj tudi spremlja in pripomore k temu, da se uveljavi ustrezno, s statutom opredeljeno soodločanje skupščin SIS, ki tvorijo skupščinski sistem, z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti.

Ker DPZ zaradi vsebine našega družbenopolitičnega sistema po svoji funkciji in statutarnih pristojnostih ne sme uveljavljati monopolnega položaja nad ostalima zboroma, je njegova vloga predvsem v tem, da se uveljavlja v družbenopolitično vsebino svojih stališč oziroma odločitev.

Enako pomembno kot opredelitev funkcije in način njevega izvrševanja, ko gre za dejavnost DPZ v odnosu do ostalih dveh zborov občinske skupščine in v občinski skupščini kot celoti, je tudi opredelitev delovanja tega zbora samega. DPZ lahko uresničuje svojo funkcijo izključno na podlagi usklajenega stališča vseh delegatov oziroma vseh družbenopolitičnih organizacij v okviru socialistične zveze delovnega ljudstva. **Družbenopolitične organizacije morajo zagotoviti frontno dogovarjanje pri oblikovanju stališč pravočasno in treba je doseči stalno delovanje zbora, delegatov in družbenopolitičnih organizacij na tem področju, predvsem z neformalnimi oblikami in metodami dela.** V primerih, ko bi se morebiti pokazale razlike v stališčih posameznih družbenopolitičnih organizacij v okviru frontno organizirane socialistične zveze delovnega

ljudstva, si je treba prizadevati, da pride do usklajenih stališč že pred zasedanjem DPZ, če to ni mogoče, pa med zasedanjem zbora.

Za delovno povezanost in pregled nad celotnim dogajanjem v skupščinskem sistemu je izrednega pomena pravočasna in vsebinska obveščena delegacij in delegatov vseh zborov, posebej pa še delegatov DPZ za njegovo področje in v zvezi s tem priprava gradiva za seje občinskih zborov.

Že med dosedanjim delom skupščine ugotavljamo, da je prišlo do napredka v pripravi gradiva za seje zborov občinske skupščine in da bi bilo treba dosedanje izkušnje in napore izkoristiti za to, da se gradivo še v večji meri vsebinsko ustrezno pripravlja. Predvsem je pomembno, da se v čim večji meri vztraja pri tem, da **gradivo vsebuje kratak in jasen vsebinski ponesetek predlaganega predpisa oziroma odločitve in**

da se hkrati navedejo vsi pomisleki oziroma vsi različni interesi, ki so se pokazali pri dotedanjem obravnavanju določenega vprašanja oziroma predlaganega predpisa. Tako bi namreč lažje opredelili družbenopolitične razsežnosti posameznega vprašanja, lažje opredelili potrebo po tem, ali naj o tem vprašanju DPZ razpravlja ali ne, ter kvalitetneje opredelili vsebino stališč in drugih odločitev DPZ.

Ljudska obramba danes

Socialistično samoupravljanje daje najširše možnosti za organiziranje in opravljanje obrambnih priprav v miru, da bi v morebitni vojni, kakor tudi ob drugih naravnih in hudih nesrečah bili res pripravljene. Te naloge in dolžnosti so zaupane in dane slehernemu delavcu, ki združuje svoje delo v TOZD kot tudi vsem občanom v okviru KS.

Tudi v okviru DO Alpina načrtujemo in delamo, da bi bili kos takšnim in podobnim razmeram.

V zakonu o ljudski obrambi je določeno, da mora vsaka temeljna organizacija imeti odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Katere so bistvene dolžnosti, ki jih imajo ti odbori:

– pripravljanje plana in razvojnih načrtov v slučaju vojne in nesreč;

– usposabljanje teritorialnih enot;

– organiziranje civilne zaščite, narodne zaščite in družbene samozaščite;

– organiziranje obrambne vzgoje delavcev;

– skrbi za izvajanje zaščitnih ukrepov pri pripravah za ljudsko obrambo po načelih družbene samozaščite.

Do sedaj smo v delovni organizaciji pokazali svojo pripravljenost v organiziranih vežbah v preteklem obdobju. Zlasti pomembno in celovito je bilo naše sodelovanje v lanskoltni vaji. Prav tu je naša DO imela posebne zadolžitve. Organizirali smo proizvodnjo kot ob morebitnem napadu in okupaciji naše domovine. Res je bila to samo vaja, vendar pa velika in visoka šola naše pripravljenosti v morebitni vojni. Uspešno smo organizirali v teh vajah tudi narodno zaščito, ki je bila pripravljena, da zavaruje sadove našega dela.

V letošnjem letu so enote teritorialne obrambe izvedle uspešno vajo v okviru obrambnega dne KS Žiri. Tu je prav enota našega voda pokazala našim otrokom, s kakšnim orožjem in kako bomo branili naše območje.

Tudi člani gasilskih enot in civilne zaščite so na ta dan dovolj učinkovito pokazali svojo pripravljenost in zavest. Žal pa, kot povsod, je tudi pri nas v okviru naše DO zelo slabo preskrbljeno za zaklonišča. Verjetno se premalo zavedamo, da so prav zaklonišča v drugi svetovni vojni rešila milijone dragocenih življenj otrok, žena in starejših ljudi. Pri nas pa povsod pozabljamo na zaklonišča. Gotovo se bomo morali pri razporeditvi sredstev v te namene bolj samoupravljalno obnašati. Med vsemi nalogami in dolžnostmi pa menim, da premalo delamo prav na področju preventivnih ukrepov in družbene samozaščite. Ali smo dovolj pazljivi pri vnetljivih tekočinah, ali redno oskrbujemo aparate in ostale pripomočke, če bi izbruhnil požar? Vprašanje pa je, če velikanska večina od nas sploh zna uporabljati te aparate? Še vedno smo prepričani, da je to »sveta« dolžnost le nekaterih zagrizenih gasilcev. Vemo pa, da je bistvo naše ljudske obrambe in samozaščite, da sodeluje vsak delavec in občan. Naloga družbene samozaščite je tudi zavarovanje in čuvanje družbene lastnine. Večkrat se obnašamo in delamo s stroji in delovnimi sredstvi tako, kot da so last tuja. Prav izvajanje preventivnih ukrepov in čuvanje materialnih in delovnih sredstev je druga bistvena vloga in pomen družbene samozaščite.

Poleg ostalih bi opozoril še na eno nalogo nas vseh. To je budnost in izvajanje pravilnika o gibanju tujcev v naši delovni organizaciji. Mislim, da bo prav tu še marsikaj treba storiti. Našo proizvodnjo in organizacijo dela lahko vidijo le ljudje, ki so prišli v tovarno s poštenim poslovnim ciljem.

Ni namen zakona in ljudske obrambe v tem, da imamo polne police in kupe obrambnih načrtov, ampak da smo z določili zakona vsebinsko seznanjeni in da smo vsak hip pripravljeni braniti našo samoupravno socialistično družbo in njene pridobitve.

Karel Pivk

piše Bojan STARMAN

Ekonomski izrazi

DEVIZE so najrazličnejša nakazila, ki jih ima vsaka država kot terjatve do inozemstva, plačljiva v inozemstvu, in pa seveda zlato. Ta nakazila ali ti dokumenti pa so med drugimi: tuji bankovci, mednarodne menice, akreditivi, čeki ipd.

KONVERTIBILNE DEVIZE IN KLIRINSKE DEVIZE: Med konvertibilne devize spadajo: dolar, funt, marka, lira, frank... med klirinske devize pa rubelj, češka krona, poljski zlot... Z razpoložljivimi konvertibilnimi devizami plačujemo vsak dolg v katerikoli državi, s klirinskimi devizami pa le v državi, kjer je ta valuta nacionalna državna valuta.

MEDNARODNA DELITEV DELA pomeni, po domače povedano, usmeritev ali specializacijo gospodarstva posameznih držav v nekaj vrst in ne v vrste proizvodnje. Ker pa so potrebe ljudi neke države drugačne in obsežnejše, kot jih lahko zadovolji domača proizvodnja, nastane potreba po gospodarskih odnosajih z drugimi državami, temelječih seveda na zunanjetrgovinski menjavi: izvozu in uvozu blaga.

piše Bojan STARMAN

Kako ustvarjamo

Kako smo prodajali v prvem polletju

Sedaj, ko smo analizirali vse podatke o prodaji v letošnjem prvem polletju, lahko damo oceno o tem, ali smo v tem času dosegli pričakovane rezultate.

V maloprodajni mreži smo v primerjavi z istim obdobjem lani prodali enako količino obutve, vrednostno pa se je promet povečal za 17%. Glede na to, da je prodaja tekla praktično v istem številu prodajalnih kot lani in da so bili vremenski pogoji v prvem polletju za prodajo zelo neugodni, lahko rečemo, da je ta rezultat kar v redu.

Zaloge obutve v maloprodajni mreži so dokaj visoke, vendar so konec prvega polletja po količini 3% manjše kot v istem času lani. Več problemov z zalogami nam povzroča Alpina obutve, z nabavljeno obutvijo pa ni takšnih težav.

Prodaja na debelo je bila v letošnjem prvem polletju nekaj nižja kot v prvem polletju lani, predvsem zaradi nekoliko slabše prodaje planinskih čevljev. Boljše rezultate pričakujemo v drugem polletju pri prodaji smučarske obutve, tako da bomo plan prav gotovo dosegli.

V letošnjem prvem polletju smo izvozili za 16% več obutve kot v istem obdobju lani, ker smo v prvem polletju nekoliko več izvozili v Sovjetsko zvezo.

Menim, da bomo dosegli tudi plan izvoza.

Prodaja PU podplatov je potekala normalno, tako da smo delali s polno močjo.

Prodajo v prvem polletju lahko tako ocenimo kot dobro. Ker zaradi posebnosti našega proizvodnega programa dosežemo vedno boljše rezultate v drugem polletju, mislim, da bo tako tudi letos in zato je pred nami za nas »pomembnejše« obdobje leta. Če hočemo, da bomo uspešno prodajali tudi

v prihodnje, se moramo izkazati s konkurenčno ceno, kvaliteto in izpolnjevanjem dobavnih rokov.

Če omenimo še glavne probleme, s katerimi smo se srečevali v prvem polletju, je treba v prvi vrsti reči, da je bila pomlad in poletje razmeroma deževno, kar je prav gotovo vplivalo na nekoliko slabšo prodajo. V tovarni, kjer je bilo konec lanskega in v začetku letošnjega leta največ problemov s kvaliteto, se je v zadnjih mesecih težišče problemov preneslo na dobavne roke. Predvsem smo imeli v zadnjih tednih občutne težave pri izdobjah za izvoz, saj se nismo mogli v celoti držati dogovorjenih rokov. Glavni vzroki za to so, kot je bilo ugotovljeno, v kasnitvah nekaterih materialov.

Lahko sicer verjamemo, da leži krivda na dobaviteljnih materialov, vendar se moramo zavedati, da tega ne moremo pripovedovati kupcu. Kupec zahteva obutve tako, kot jo je naročil, in takrat, kot je bilo dogovorjeno. Zato bo treba problem stalnih kasnitev materialov rešiti, če se hočemo izogniti stalnim težavam tako v proizvodnji kot pri prodaji. Delo prodaje ni končano takrat, ko dobi naročilo kupca, ampak takrat, ko obutve dobavimo kupcu in jo kupec tudi plača. Prav tako nabava ni opravila svojega dela, ko je material naročila, ampak šele, ko je v hiši material v zahtevani kvaliteti.

Zato mislim, da se prevečkrat izgovarjamo na tole: »Saj smo naročili...«

V prvem polletju smo torej prodajali normalno, vendar naj nas to ne uspava, ampak naj nam bo vzpodbuda za še bolj zavzeto delo v sezoni jesen - zima.

Tomaž Košir

Kako vse napraviti pravočasno in kvalitetno

V prihodnjih mesecih sta pred nami dva glavna cilja: kako izpolniti dobavne roke, za katere smo se dogovorili z domačimi in tujimi kupci (to so tekaški in smučarski čevlji ter ženski škornji) in vso to obutve izdelati dovolj kakovostno.

To sta samo dva glavna in končna cilja. Koliko stvari se

na to navezuje, kateri dejavniki vplivajo na vse to, vsega tega v tako kratkem sestavku niti ni mogoče razčleniti. Poudarim naj le nekatere stvari. Izdelovalnice zgornjih delov bodo menjale proizvodni program konec septembra. Pričele bodo izdelovati zgornje dele za sezono pomlad-poletje in preostanek izvoza za Sovjetsko zvezo, medtem ko bodo izobli-

kovalnice notranjih čevljev do konca leta imele isti program.

V montaži bodo do konca septembra izdelovali še tekaške čevlje, ostali trakovi in izmene pa bodo do začetka novembra izdelovali v glavnem škornje. Ta mesec smo prekinili z gojzar in fleks izdelavo, katere predvidoma letos ne bomo več delali. Pričeli pa smo z brizgano izdelavo (ar. Rok).

V Plasti se proizvodni program ne bo bistveno menjal. V začetku septembra pričakujemo stroj za brizganje napetnikov, s katerimi imamo (glede dobaviteljev) velike težave. Seveda bo orodjarna morala takoj pričeti delati orodja za napetnike, katere je predčasno že izdelovala. Tako predvidevamo, da bi napetnike za sezono pomlad-poletje 1979 izdelovali doma.

Poleg proizvodnih pa imamo še druge naloge, ki so ravno tako pomembne za našo prihodnost. Začeli smo pripravljati ustrezno dokumentacijo in vse potrebne izračune za gradnjo obrata na Colu. V

Čmem vrhu bomo organizirali oddelek za priučevanje delavk za izdelavo zgornjih delov, ki bi se kasneje vozile na Col. Dokumentacija za gradnjo skladišča vnetljivih snovi je v zaključni fazi in pričetek gradnje je predviden v jeseni. V prihodnjem letu so predvidene velike investicije za izdelavo nove vrste tekaške obutve, kajti naš položaj na tržišču od nas to brezpogojno zahteva. Povečati bomo morali tudi zmogljivosti (kapacitete) pri brizganju smučarske obutve, čeprav napovedi za naslednje leto še niso dokončne.

Tudi glede transporta gotovih izdelkov se bomo morali odločiti in investirati še to jesen.

Skratka, nalog in odločitev je pred nami še veliko. Brez investiranja ne bo šlo, to pa pomeni, da bomo za to porabili precejšnja sredstva, ki bi jih sicer lahko usmerili tudi kam drugam. Toda gledati moramo v prihodnost.

Marjan Bogataj

Kje so rezerve v tehnologiji

Mag. Janez FISTER pripoveduje:

Moram reči, da delamo res z zelo primitivnimi in zastarelimi stroji in napravami, saj so nekateri stroji stari več kot pet let, kar je v svetu hitro se razvijajoče mehanizacije zelo veliko.

Nekoliko drugače je z vrtiljaki, ki so narejeni doma. Poskušamo, kar pač moremo, vsega pa ne moremo napraviti.

Rešitev vidim v večji investiciji, ki bi nadomestila dosežanje vrtiljake. Potrebna sredstva pa bi se sukala okrog dveh milijard starih dinarjev. Ra-

zumljivo je, da takih sredstev ni na razpolago. Drugo je seveda, kako bomo zmožni do skrajnosti izkoristiti nove naprave in zanesljivo prodati vse, kar bomo izdelali. Zato je taka investicija možna le na podlagi temeljito preštudirane srednjeročnega plana, ki vsebuje vse elemente, na podlagi katerih lahko zanesljivo investiramo.

Rezervo v izboljšanju dela vidim tudi v večji zainteresiranosti samih delavcev. Z večjo pazljivostjo pri delu bi se dalo marsikaj prihraniti. Seveda je vmes sistem nagrajevanja po delu, ki ima svoje dobre in slabe strani.

Ali bodo gornji deli pravočasno

• Kako ustvarjamo •

Kakovost in kontrola kakovosti še vedno neustrezni

V prvem polletju je bila naša proizvodnja precej peštra. Tu se že začnejo prvi resni problemi, kako dobiti primerne materiale. Mnogi dobavitelji niso solidni, ker svoje izdelke še kar lahko prodajajo. Ocenjujem, da smo, vsaj kar je v naših močeh, napravili velik korak naprej.

S postavitvijo kontrole za gornje in spodnje usnje je nabavna služba dobila precejšnjo pomoč. Vse preveč slabih materialov je prihajalo k hiši. Razumljivo je, da prevzemalci

katere že vnaprej vemo, da ne ustrezajo. V zadnjem času se zelo opaža slabo sodelovanje v pripravi dela, posebno pri tekaški obutvi bi morali bolj sodelovati razvojna in tehnološka služba. Nujno bi bilo, da bi se ideje posameznikov združevale v skupno korist, ne pa, da sledimo volji posameznika, kot se to kaže v praksi. Pogosto pomanjkljivost v pripravi dela rešujemo potem v serijski proizvodnji. Kako naj potem kontrola zahteva dober izdelek, če že model ni skrbno pripravljen. Očitno je, da pripombe izdelovalcev vzorcev niso upo-

delu v delovni organizaciji ali drugi skupnosti. Pomanjkljivosti je še vedno preveč. Kot sem že v začetku omenil, botri slabega dela so v ozadju ne na začetku. Na koncu se ne da vsega popraviti. Izdelek, kakršen pač je, se ne da dosti spremeniti. Lahko se le še malo očisti, zlika, polepša, dosti več se ne da storiti. Kadar je serija večja in primerno pripravljena, takrat je tudi kakovost kar v redu. Velika storilnost pa nam prinaša ekonomski uspeh. Še nekaj, montaža ima sploh premalo prepotrebne dnevne svetlobe. Sigurno tudi to vpliva na storilnost in kakovost.

Vmesna in končna kontrola nista dovolj učinkoviti.

Končna kontrola je res prepovršna, je pa tudi ob različnih barvah obutve nemočna. Pretežno dela ob umetni svetlobi, prav tako kot delajo ostali delavci.

Kontrola je premalo odločna pri ocenjevanju izgotovljene obutve. Tako gre največkrat v skladišče obutev z nedoločeno kvaliteto. To obutev potem dokončno oceni še kontrola v skladišču. Trdim, da je končna kontrola površna, ker noče izdelku dati končne ocene, ampak svoje delo prenaša na skladiščno kontrolo. S tem načinom dela se kontrolorji izogibajo pisanju klasirane obutve.

V prvem polletju je bilo ne-kvalitetne obutve okrog 17.000 parov.

Kakovost naših proizvodov ugotavljamo potem tudi v reklamacijskem oddelku, saj dnevno pride od naših potrošnikov povprečno 15 parov reklamacij. Pred leti je bilo tega trikrat več. Tako so nam potrošniki le eno izmed ogledal kakovosti naših proizvodov.

Ivan Pečelin

Preden gre obutev v prodajo

na terenu ne morejo pregledati vsak kos, če ustreza našim potrebam, če pa to storijo, porabijo precej časa. Dobavitelji pa dobave odlašajo in upajo, da bomo vzeli tudi slabše izdelke. Včasih je to mogoče, mnogokrat pa naša vhodna kontrola zavrne blago. Nesolidni dobavitelji se seveda z vsemi močmi izmikajo priznati reklamacijo. Nabavna služba ima tako vedno več težav z nabavo materialov. Razumljivo je, da vse to vpliva na delo naših proizvodnih oddelkov. Le-ti so odgovorni za pravočasno izdelavo kakovostnih polizdelkov in izdelkov. Seveda to še vedno ne bi smelo vplivati na naš slab odnos do težko nabavljenega materiala (da ga na primer slabo izkrojimo). Vse preveč se menimo, da je lahko notranji del obutve precej slabši. Izkaže se, da je zaradi take napake obutev nekvalitetna. V montažo prepogosto prihajajo taki polizdelki, za

števane, še manj pripombe delavcev v montaži, ki najbolj občutijo nepravilno pripravo. Reševanje teh problemov v montaži pa vpliva tudi na kakovost izdelka. Tu je nujno treba nekaj napraviti!

Razvoj za lahko obutev je dosti boljši. S skupnim delom pripravijo bolj kvaliteten izdelek. Težave nastopijo večkrat le zaradi nesolidnih kooperantov.

Največkrat so problem v proizvodnji opetniki, notranjki, podplati in pete in tudi napetnikov pogosto primanjkuje. Zaradi takih pomanjkljivosti gre v skladišče nedokončana obutev.

Naši kupci so vedno zahtevnejši in jih ne zanimajo naše proizvodne in nabavne težave. Za boljši izdelek bo treba sodelovati. Samovolje ne sme biti. Kdor misli, da je kolektiv odvisen samo od njega, in da samo on vse prav ve in zna, ta nima razčiščenih pojmov o skupnem

Iz računskega centra

Obe novi obdelavi, ki smo jih začeli letos, tečeta dokaj uspešno in brez večjih težav. To sta obdelava osnovnih sredstev in pa obračun osebnih dohodkov. Dobili pa smo novo nalogo: OBDELAVO FINANČNEGA KNJIGOVODSTVA.

Finančno knjigovodstvo zavzema pomembno mesto v procesu samoupravnega odločanja in pri uresničevanju vsakodnevnih operativnih poslov.

TOZD postaja tudi v praksi osnovna celica celotne organizacije združenega dela.

Na ta način pa tudi knjigovodstvo dobiva vse večji pomen v razvoju temeljnih organizacij. Prav od podatkov finančnega knjigovodstva so neposredno odvisne

važne odločitve s področja razpolaganja s sredstvi in njihovega koriščenja, določanja delitve dohodka, planiranja, razvoja in drugo.

Razvoj materialne osnove tozdv in prenos širokih pooblastil, ki jih imajo pri odločanju o življenjskih vprašanjih in poslovanju je doprinesel h kvalitetni izmenjavi mest in vloge knjigovodstva. Izgublja se na neki način prejšnji drugotni pomen knjigovodstva, ko je bilo v glavnem usmerjeno na enostavno spremljanje poslovnih dohodkov.

Razširjena vloga knjigovodstva pa zahteva prilagoditev organizacije, predvsem pa metod in tehnike novim potrebam.

Zoran Kopač

Del »mašinerije« računalniškega centra

Kako ustvarjamo

Iz naših prodajaln

ALPINA Celje že 25 let privablja potrošnike k nakupovanju. Vsa leta je prodajalna v Prešernovi ulici, ki je v središču mesta. »V začetku je bila zelo majhna«, piše poslovodkinja prodajalne. Vodil jo je Leon Šket, ki se je vsa leta iz dneva v dan trudil za čim boljše prodajo. Njemu gre zahvala, da se je prodajalna tako dobro razvijala in bila med prvimi.»

Velika težava je tudi v tem, ker vse blago prevzemajo v prodajalni, kar onemogoča normalno delo.

»Sedaj so nam obljubljeni prostori v velikosti prodajalne nad prodajalno«, upa tovarišica Klepejeva. »Za te prostore že imamo dovoljenje strank in upamo, da nam bo sreča naklonjena, kar si želi ves kolektiv prodajalne.

Leta 1965 je bila prodajalna prvič obnovljena; tako je postala še precej večja. Promet se je občutno povečal, večina prodajalne pa je za tedanje kupno moč zadostovala.

Po enajstih letih je bila prodajalna ponovno obnovljena, toda nič povečana. Lepši je le njen notranji videz.

Nujno pa bi potrebovali večje skladiščne prostore. Sedaj imamo zelo majhno skladišče, ter skladišče za izven-sezonsko blago. To skladišče, ki ga imamo pri prodajalni, pa bo Stanovanjska skupnost podrla. Kako bomo delali potem? Jakob Čelik je prodajalno obiskal in ugotovil, da je novo skladišče res nujno potrebno. V sezoni, ko prihaja blago, ga morajo zložiti v prodajalni po tleh, tako, da izgubi prodajalna prostor in izgled. V tako založeni prodajalni se tudi potrošniki počutijo zelo neudobno in prodajalci ne morejo hitro in ustrezno postreči.

Vodja mreže Ivan Capuder se je za naš problem že tudi precej zanimal in se dogovarjal na Stanovanjskem podjetju v Celju. Naj povem še to: ceste do prodajalne so za avtomobile zaprte, tako moramo vse blago iz oddaljenega skladišča zvoziti z vozičkom. Količino časa izgubimo s tem, namesto, da bi prodajali. Vsi želimo in upamo, da se bodo tudi drugi odgovorni v Alpini zavzeli, da te prostore nad prodajalno dobimo. Tako bomo dosegli večji promet.»

Kolektiv prodajalne sestavlja dvanajst ljudi:

Prodajalno vodi Danica Klepej, nadomešča pa jo Jožica Košir. Prodajalke II. so Jožica Kroflič, Martina Založnik, Betka Jovan, Marijana Javoršek, Danica Bračič je prod. III. Majda Pungaršek pa prod. IV. Imamo tudi štiri učence: Filomena Maček, Srečo Mohorko, Darinka Lednik in Majda Šket.

Kaj prinaša svetovna moda

Pri jesensko-zimski kolekciji ženskih čevljev ločimo v glavnem dve skupini, in sicer športno in elegantno.

Pri elegantnih je glavna značilnost, da so odpadle (grupe) skupine srednjih višin peta. Tako sta nastali dve višini 15–30 mm in 70–90 mm. Višje pete so vedno Luis – XV, nižje pa so ravne ali klinaste. Pri višjih petah so kopita vitka in zaokrožena, pri nižjih pa so širše okrogle konice.

Kroji so večinoma ravni ali rahlo zaokroženi, spredaj visoko zaprti. Često se pojavljajo čevlji na vez ali z nartnim jermenčkom. Material je večinoma gladko usnje z visokim sijajem, poleg tega pa še nabuk usnje martinčkov in lak.

Barve so temno rjave, temno rdeče, temno zelene, temno sive in svetlo beige. Podplati so večinoma brez okvirjev, v debelini 2,5–3,5 mm.

Športne skupine (grupe) delimo na dve skupini. Ulični čevlji z višino peta 20–30 mm. Te čevlje delamo na vitke okrogle (forme) oblike konic. Podplati so usnjeni ali pa usnjeni z gumi polpodplati.

Kroji pri teh so večinoma na vez in precej visoko zaprti. Čevlji za prosti čas so narejeni na široka kopita, delno pa tudi na asimetrična kopita. Poleg teh pa še na okrogle markantne konice. Podplati so močno poudarjeni. Flexibel izdelava pa je še naprej zelo pogosta. Material je semiš, zmečkan in

gladek, naravno usnje s sijajem, nubuk zmečkan in gladek.

Barve: temno rjava, temno rdeča, temno siva, temno zelena, naravna in bela.

Škornji bodo še naprej v modi. Pri elegantnih bodo zelo močno zastopani polvisoki in to tudi na vezalke. Pomembni so še ovratniki iz usnja ali krzna. Krojev z rožo skorajda ni, prevladujejo ravne sestave, visoko oblikovani prednjiki.

KAJ PA MOŠKI ČEVLJI?

Ti ostanejo še naprej mehki in udobni. Predvsem mehke podplatne izdelave in pa original fleksibel izdelava bodo zelo iskani. Valoviti podplati bodo nekoliko tanjši. Poleg teh pa še koritasti podplati, ki so na robovih okrašeni z različnimi šivi. Oblike bodo nekoliko bolj vitke, asimetrične, katerim pa se bodo pridružile tudi okrogle spoudarjeno konic.

Najpomembnejši gornji deli pri športnih so čevlji na vezalke (šniranje). Gležnarji visoki 10–26 cm, škornji so visoki 18 do 26 cm z zadrگو in brez nje. Grobi šivi pa so edini okras pri teh vrstah. **Elegantni** moški čevlji imajo malo višje pete in to od 30–40 mm. Podplati niso poudarjeni, za jesen pa so zelo priljubljeni usnjeni s profilnim gumi polpodplatom. Konice pri teh ostanejo še naprej vitke in okrogle.

Material: gladko usnje z visokim sijajem. **Milan Močnik**

Čevljarški izrazi

Tone Klemenčič, vodja programa lahke obutve

Za zgornje usnje, ki ga uporabljamo za izdelavo obutve, slišimo često različna imena, po katerih, ne da bi videli usnje, ne moremo sklepati, kakšna vrsta usnja je to, kakšnega izvora je oziroma za kakšno obutev bi bilo primerno. Poleg osnovnih strokovnih izrazov, ki so pri čevljarjih in usnarjih udomačeni, je zgornje usnje poimenovano še z naštetimi komercialnimi imeni, ki imajo lahko svoj pomen glede na izbor surovih kož iz

posameznih držav ali celin, po namenu uporabe za proizvodnjo posameznih vrst specialne obutve, glede na težnje mode, čisto pa imajo ta imena v korenini besede ali končnici nekaj kar spominja na ime tovarne, ki je to usnje razvijala, dala idejo za razvoj ali opozarja na značilnosti. Vsekakor pa so na ta način poimenovana usnja različna in se razlikujejo v raznih finisah, kot so oprjem usnja, barvni efekti, imitacija lica itd. Usnje je lahko v osnovi isto, le z različnimi finisami dodelave usnjari dosežejo njegovo večjo komercialno vrednost, ki se prenese pozneje na obutev. Usnje lahko strokovno poimenujemo predvsem po dveh osnovnih značilnostih.

1. Od katere vrste živali so kože (goveje, telečje, kozje, svinske itd.)

2. Po katerem osnovnem tehnološkem postopku so surove kože predelane v usnjari v uporabno usnje.

(nadaljevanje prihodnjic)

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

NA TEMO KAKO BOMO ZIDALI

V razgovoru so sodelovali: Ivan Capuder — predsednik IO kmetijske zemljiške skupnosti, ing. arhitekt Vladimirov — projektant, Tone Oblak — predsednik zbora delegatov KS, Martin Kopač — predsednik komisije za ureditev centra, Esad Biljali — predsednik turističnega društva Žiri. Razgovor sta vodila Justin Tomaž in Neško Podobnik, zapiske je pripravil Mišo Čepak.

Kmetijsko-zemljiška skupnost je med najpomembnejšimi dejavniki, ki skrbijo za čim bolj smotrno izkoriščanje zlasti kmetijskih površin. Kakšno je stališče skupščine kmetijsko-zemljiške skupnosti občine do sedanje usmeritve zidave v Žireh? Kakšne so smernice za bodoče?

Ivan CAPUDER:

Zares, okrog tega vprašanja je bilo veliko razprav, tako na občinski ravni kakor tudi v kraju samem. Kako ohraniti čim več plodne obdelovalne zemlje, vsaj do take mere, da se občina lahko sama preživi z najvažnejšimi prehrabnimi artikli, kot so: mleko, meso, krompir itd.

Kmetijsko-zemljiška skupnost občine Škofja Loka za stopa stališča, da ne kaže pretirano omejevati industrije, seveda če to ne gre na škodo rodovitnih površin, uporabnih za kmetijstvo. Kmetijsko-zemljiška skupnost zahteva od gospodarstva in urbanistov, da to upoštevajo v svojih razvojnih programih do leta 2000. Tudi za Žiri velja isto. Gospodarske delovne organizacije so dale svoje programe razvoja in investicij v gradnjo objektov. Tako smo oblikovali rezervat — industrijsko cono, kjer bodo lahko posamezne delovne organizacije organizirano gradile. Omenim naj še, da bomo na Žirovskem okrog 200 ha pridobili z regulacijo Sore. Naslednja naloga je, kako izboljšati zemljo in obdržati kmetijstvo v predelih, kjer je že ogroženo. To naj bi dosegli z raznimi olajšavami kmetom kot npr.: izboljšati prometne povezave s temi kmetijami, ugotoviti najbolj ustrezne kulture, ki bi uspevale na kmetijah, omogočiti specializacijo, s primernimi dohodkovnimi odnosi s kmetijsko zadrugo in zajamčenim odkupom ter kritjem rizika, z manjšimi davki, regresi pri nakupu mehanizacije ali gnojil, krediti pri gradnji in obnovi poslopij.

Na vsak način pa moramo poskrbeti, da življenjsko raven kmetov izenačimo z delavčev. Torej, bolj se bomo morali ukvarjati s pospeševanjem kmetijstva, pri čemer imajo kmetijski pospeševalci izredno vlogo.

Naslednji vir možnega dohodka je kmečki turizem, ki naj omogoči kmetu neposredno prodajo doma ustvarjenih viškov kmetijskih pridelkov

gostom, ki se usmerjajo na podeželje.

Neško PODOBNIK:

Ali kmetijske površine na žirovskem področju zadoštujejo, da bi se Žiri v slučaju potrebe same prehranile z najvažnejšimi prehrabnimi artikli?

Ivan CAPUDER:

Če bi izkoristili vse kmetijske površine in jih obdelali, bi sigurno zadoštevajo. No, ob tem naj omenim še, da se predvideva oblikovanje kmetijskih kompleksov, kar naj bi pripomoglo k ohranitvi kmetijskih zemljišč. Pri tem se pogosto pojavlja vprašanje, kdo bo ohranil kmetijo, ker ni mladih ali pa le-ti nimajo veselja do kmetovanja. Podpiramo tudi stališče, da ni mogoče deliti kmetij, zlasti tistih ne, ki so zaščiteni. Prav tako so pomembne manjše kmetije, kjer so nekateri člani družine zaposleni. Važno je, da kmetijske površine obdelujemo, bogatimo in ohranjamo.

Torej, z usmerjanjem in načrtnim delom bomo največ pripomogli k ohranitvi naravnega in zdravega okolja, ki bo hkrati tudi najbolj donosno.

Javna razprava o novelaciji urbanističnega programa je že bila. Menimo, da je vprašanje tako pomembno, da moramo v to vključiti čimveč krajanov. Zato vas prosimo, razložite v kratkih besedah, na katerih osnovah temelji sedanji predlog novelacije urbanističnega programa zlasti na žirovskem področju?

Ing. VLADIMIROV:

Preden bi obravnaval žirovsko področje, bi rad omenil kaj sploh ta predlog je. Potreba po celovitosti planiranja in urbanističnega urejanja na področju občine Škofja Loka zahteva temeljito in vsestransko pripravo več vrst urbanističnih dokumentov. Vsak tak dokument po svoje pristopa

najprej k opredeljevanju ciljev in nalog in na tej osnovi predlaga, kako te cilje uresničevati. Z drugimi besedami, vsi samoupravno dogovorjeni cilji in naloge urbanističnega gospodarjenja s prostorom morajo biti v čim večji meri resničen odraz potreb in usmeritev vseh družbenih dejavnikov, ki vplivajo na nadaljnji razvoj. Na osnovi tako sprejetih smernic in samoupravnega dogovarjanja morajo urbanistični dokumenti podati predvsem projekcijo, kakšna ureditev prostora zajema objektivne prostorske danosti. Temeljni urbanistični dokumenti se morajo oblikovati kot prožni dokumenti, ki jih je mogoče stalno dopoljevati glede na nove utemeljitve in spoznanja, prav zaradi zahteve po jasni opredelitvi osnov urejanja prostora z vseh družbenih vidikov.

Novi urbanistični program predstavlja v tem okviru delovni dokument, kako opredeljene družbene cilje uravnoteženo prestavi v prostor. Te cilje pa opredeljujejo družbeni plan občin in krajevnih skupnosti, srednjeročni in dolgoročni plan samoupravnih interesnih skupnosti, plani organizacij združenega dela ipd. Ti plani so na žalost neusklajeni. Pri oblikovanju urbanističnega programa se dogovarjamo o strategiji (temeljnih načelih) urejanja prostora na območju občine za nadaljnjih 20 let, konkretne rešitve, ki bodo izhajale iz tako dogovorjenih smernic, pa že predstavljajo vsebino urbanističnih načrtov, teh je na območju Škofje Loke 7, in nato zazidalnih načrtov. Vsi ti dokumenti skupaj zagotavljajo kar največjo možnost za družbeno čimbolj koristno urejanje prostora.

Ta dokument ne more in ne sme biti enkrat in vseobsegajoč oz. tak, da bo podlaga vsem srednjeročnim načrtom v občini. Tudi ne sme biti razsodnik med posameznimi nosilci razvoja, posebno ne na tistih področjih, kjer stvari še niso povsem razčiščene in usklajene. To je naloga medsebojnega samoupravnega dogovarjanja. Ta dokument se bo

neprestano dograjeval ob novih ugotovitvah. Vrsta pomembnejših odločitev pri urejanju prostora se ne more izoblikovati le znotraj občinskih meja. Treba je doseči sodelovanje, načrtovanje, usklajevanje tako med občinami kot tudi na regionalni ravni (npr. gorenjski). Posebej bi navedel naslednja področja: prometno omrežje, energetika, prirodna bogastva, varstvo narave in okolja, širše usklajevanje in okvirno načrtovanje vseh štirih sektorjev gospodarstva, to se pravi kmetijstva, industrije ter tudi turizma.

Sedaj pa bi poizkušal na kratko razložiti predlagane osnove za bodoče urejanje naselij. Kriteriji so oblikovani glede na njihove značilnosti in dosednji razvoj ter glede na značilne probleme dosednjega prostorskega razvoja npr. kmetijske površine, planinska naselja in naselja ob glavnih prometnih povezavah, iz tega izhajajoča preusmeritev v nekmetijske dejavnosti, problem enakomernega razvijanja posameznih dejavnosti. Na teh osnovah smo izdvojili naslednje skupine naselij:

Prvič: naselja do 100 prebivalcev in naselja v gorskih kmetijskih območjih. Tu je osnovna dejavnost kmetijstvo, čeprav te površine, če jih gledamo samo z ekonomskega vidika, ne predstavljajo velikih rezerv. Največji problem teh krajev je velik odliv prebivalstva. Nastajajo v najboljšem primeru mešana gospodinjstva, ki pa bi, če bi se nadaljevala sedanja praksa, izumrla, se preselila v mesta ali pa bi nastala nekmetijska gospodinjstva. Za ta naselja so značilne slabe prometne zveze, slaba navezanost na večje kraje, pomanjkanje šol, pomanjkanje vseh osnovnih dejavnosti, preskrbe. Predvideli smo ukrepe, kako poživiti te kraje. Kot prvo smo postavili kmetijsko dejavnost, čeprav je vprašljiva gospodarska upravičenost, jo je pa potrebno podpirati zaradi ohranjanja žive krajine, kakor tudi zaradi usmeritev naših načrtov o SLO. Da pa bi se ljudje lahko

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

ohranili, napravili korak naprej, smo za razliko od prejšnjih dokumentov, ki so popolnoma prepovedovali gradnjo na teh področjih, predvideli možnost novogradenj, da bi pač ta naselja ohranili poseljena. Novogradnje pa bodo seveda morale upoštevati značilnosti področja oz. krajine. Poseben poudarek smo dali predvsem izboljšavi prometnih povezav do krajevnih in zaposlitvenih centrov, saj kakšnega posebnega razvoja centralnih dejavnosti v teh krajih ni pričakovati. Weekend naselja se v teh krajih praviloma ne bodo gradila, prvenstveno bodo usmerjali interese v obnavljanje zapuščenih poselij. Gradnja novih weekendov bo dovoljena le izjemoma, to pa zato, da ne bi množica prebivalcev teh weekend naselij vnašala v obstoječa naselja povsem novo miselnost. Če so le posamezniki, pa se podredijo in vstopijo v obstoječi način življenja.

Druga skupina naselij so naselja v bližini centrov oz. ob prometnicah. Ta lahko razdelimo na dve podskupini, in sicer na naselja, kjer prevladuje kmetijstvo, predvsem zaradi neposrednega zaledja kmetijskih površin. V teh naseljih je še vedno velik odstotek kmečkega prebivalstva, čeprav pa je že opazna rast, doliv mešanih gospodinjstev. Če gledamo nekaj let nazaj, opazimo, da je velik pritisk doseljevanja mestnega prebivalstva v ta naselja. Razlog je v tem, da je zemlja še zmeraj cenejša, saj je mestnih prispevkov za opravljanje komunalnih del manj. Še posebno če so dobre prometne zveze, je treba ta mešana naselja podpirati, večji pritisk iz mest pa bi povzročil v najboljšem primeru njihovo prestrukturiranje v popolnoma nekmečka gospodinjstva. Zato smo sklenili predlagati, da se zavira vpliv bližnjih centrov, ker bi ta naselja lahko postala celo nekakšna mini spalna naselja centrov. Da bomo to dosegli, je treba zaščititi vsa dobra kmetijska jedra in širše kmetijsko zaledje. Ker tu še vedno ni širšega družbenega interesa po odpiranju novih delovnih mest v nekmetijstvu, je treba pospeševati kmetijstvo kot osnovno dejavnost. Razvijati je treba osnovno stopnjo oskrbe, kulturnih in športnih dejavnosti, razvijati zahtevnejšo komunalno opremljenost, ki je precej revna zaradi tako hitrega in neusklajenega razvoja teh naselij. Novogradnje bi v teh naseljih dovoljevali za naravni prirastek prebivalcev kraja samega. To ne pomeni, da bo vsak lahko zidal, kjer bo hotel, ampak vsak bo imel možnost zidati.

Naslednja podskupina so naselja, ki niso več izrazito

kmetijskega značaja. Tu opazimo še vedno veliko neposredno zaledje dobrih kmečkih površin, poleg mešanih gospodinjstev pa so že prisotna tudi nekmečka gospodinjstva, prisotna je že industrija oz. ti kraji že postajajo manjši centri zaposlovanja. Komunalna opremljenost je podobna kot pri prejšnji podskupini, še večji pa je interes za gradnjo v teh krajih. To lahko razumemo, saj je tu že tudi industrija in zato so že težnje za opuščanjem kmetijske dejavnosti. Tu naj bi se gradnja usmerila na manj kvalitetna zemljišča, da pa bi jih, ker ta naselja razmeroma hitro rastejo, sicer v omejenem obsegu le dovoljevali. Seveda je treba razvijati osnovno stopnjo socialnih dejavnosti in oskrbe ter tudi komunalno boljše izgrajevati.

V tretjo skupino pa smo šteli centralna naselja, to so občinsko središča Škofja Loka ter ostali trije centri (Žiri, Železniki in Gorenja vas). Opazili smo, da ti kraji nastopajo kot krajevna središča, kjer so skoraj vse centralne dejavnosti in vse zaposlitvene možnosti. Tu je zelo nadpovprečna rast prebivalstva; to je razumljivo zaradi preseljevanja iz zaledja v te centre. Opazimo dosti mešanih gospodinjstev. Ta naselja so že kar dobro komunalno urejena, to bi lahko trdili predvsem za Škofjo Loko, deloma za Železnike, v Žireh se po načrtih to že izgrajuje, vseeno pa trenutno stanje niti v Žireh niti v Gorenji vasi ni zadovoljivo. Kaj napraviti? Treba je izgrajevati mrežo centralnih dejavnosti, in sicer takole: Škofja Loka kot občinski center in ti kraji kot razbremenilni centri centralnih dejavnosti za svoje zaledje, usmerjena je stanovanjska izgradnja, in sicer v razmerju 80:20 med družbeno in zasebno gradnjo. Ti kraji imajo največjo perspektivo za razvoj industrije (rezervati za stanovanja, naravno zaokrožena področja s skupnimi npr. čistilnimi napravami, skupnimi kurjišči), potrebno pa bo izboljšati tudi komunalno uredjenost.

V Žireh, glede na druge kraje, kakšnih posebnih zaostrovanj med potrebami po površinah in površinami samimi ni. Za stanovanja bo treba v Žireh do leta 2000 rezervirati 25 ha. Ker je gostota naseljenosti precej nizka, jo bomo z novimi površinami poizkušali dvigniti vsaj na 80-90 prebivalcev na kvadratni kilometer. Zaledje teh površin je severovzhodno, tudi javna razprava je pokazala, da 4 ha zemlje ne bi iskali na Dobračevi, ampak v bližini smetišča, 2 ha zazidalnih površin bo tudi na Selu. Površine za industrijo ne predstavljajo prevelikega problema, rezervi-

rali smo 8 ha, rezerve so še večje kot v drugih krajih, vendar je trenutno pri vseh teh površinah največji problem regulacija Sore, ki naj bi zajela celotno dolino.

Esad BILJALI: Naj vskočim z neko zadevo, ki zelo moti Žirovce, to je ureditev odlagališča smeti, ki je sedaj na popolnoma neprimernem kraju.

Ing. VLADIMIROV

Stvari so sedaj v zaključni fazi. Treba bo še nekaj formalnosti in smetišče se bo lahko preselilo na drug, primernejši prostor.

Nejko PODOBNIK:

Ali je razmerje 80:20, ki velja za našo občino, možno spremeniti v korist individualnih gradenj, vsaj kar zadeva Žiri?

Ing. VLADIMIROV:

Osnutek novega prostorskega plana predvideva na področju Slovenije zazidavo celo v razmerju 90:10 v korist družbene gradnje. Pod temi 80 % pa ne smemo razumeti samo blokovske gradnje, ampak je mišljena vsa usmerjena gradnja po enotnih kriterijih z določenimi skupnimi značilnostmi, pa čeprav bi šlo samo za to, da neka delovna organizacija osnovno komunalno opremljeno zemljišče in potem gre to na licitacijo; tudi to je namreč usmerjena gradnja. S samimi urbanističnimi načrti posameznih področij bo to razmerje mogoče spremeniti v korist zasebnih gradenj, to velja npr. za Žiri ali Gorenjo vas, medtem ko za Železnike verjetno ne. Prav tako je domneno, da velikih stolpnice ne bomo gradili, saj so te, prvič, tuje našemu okolju, drugič pa tudi bistveno ne povečujejo gostote in se z blokovno izgradnjo dá učinkovitejše reševati stanovanjske probleme, hkrati pa smotrno izkoristiti prostor.

Nejko PODOBNIK:

V Žireh bosta torej 2 nova zazidalna centra na obrobju, vemo pa, da tudi obstoječe zazidalne površine

še niso zapolnjene. Kako se bo vse to v bodoče urejevalo, tudi s stališča komunalne ureditve?

Ing. VLADIMIROV:

Pojavlja se vprašanje, kako priti do teh parcel (na že določenih zazidalnih površinah). Če lastnik noče prodati parcel, se lahko izkaže javna korist teh zemljišč in se lastnika razlasti. To je še posebej možno, če vemo, da je še okrog 30 lokacij prostih, interesenti pa ne morejo priti do parcel. Vsi novi dokumenti bodo izpostavili prav ta problem neracionalne gradnje. Z izjemo trgovin bodo vse centralne dejavnosti v kraju ostale v centru samem, saj ima Zadržni dom še toliko rezerv, da praktično lahko pokrije vse osnovne potrebe kraja. V obdelavi je sedaj tudi športni center, ob tem se postavlja tudi možnost preselitve otroškega varstva na ta nova področja, kar pa ne bi povečalo cene stanovanj, čeprav zaenkrat zaradi majhnih razdalj takšna selitev še ni potrebna.

Tomaž JUSTIN:

Možnost za poselitev je prazen prostor, ki še ni zazidan. Drugo možnost pa vidim v starih predelih kraja, take so pri nas stare Žiri. Čez 10 ali pa 20 let bo tam veliko hiš že dotrajanih. Ali načrti predvidevajo, če bomo na tem področju takrat šli v neko organizirano gradnjo in kakšne tipe hiš bomo gradili, da ne bo potem prišlo do raznih nadomestnih hiš, do nekontrolirane gradnje ipd.?

Ing. VLADIMIROV:

Veliko premalo so se pri nas preštudirale možnosti, kaj narediti z obstoječimi starejšimi stanovanjskimi hišami. Predvideli smo, da bo 15 % potreb po stanovanjih kritih s ponovno usposobitvijo starih stanovanjskih jeder. Ob tem bi se moralo prepričati, da bi ljudje zapuščali stare hiše in gradili nove, morali bi jim dati možnost, da ob nekih blažjih, lažjih kriterijih obnavljajo ta poslopja.

Tomaž JUSTIN:

Nekatere stare hiše so res že dotrajane, njihova obnova ni več možna, vseeno pa se mi ne zdi prav, da se lastnik odloči, da jo podre, potem pa na istem mestu zgradi kakšno manjšo hišo, saj s tem nekako spremeni dotedanji izgled naselja.

Ing. VLADIMIROV:

Moramo izenačiti pogoje tistega, ki bo v starem delu obnavljal staro hišo, kar je neprimerno težje, bolj zamotano, kot če gradi novo hišo in potrebno bo kreditno politiko usmeriti tako, da bo ta človek spoznal, da se mu izplača obnavljati staro stavbo.

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

Tomaž JUSTIN:

Zakaj v novih blokih, ki jih grade v Žireh, ne delajo tudi centralne kurjave? Pravijo, da bi s tem cena stanovanj močno narasla, na drugi strani pa imamo mnogo individualnih kurjač, kar tudi precej onesnažuje okolje.

Ing. VLADIMIROV:

Lahko govorimo o ekonomski ceni npr. enega kozarca, ne velja pa to tudi za onesnaževanje okolja in standard stanovanj. Vseeno pa je takšna gradnja zaenkrat najcenejša pri nas. Težko si že predstavljam tistega, ki trdi, da v individualnih stanovanjskih hišah še ni napočil čas, da jih priključujemo na skupne kotlovnice. Izredno pomembno je, kar poudarjajo tudi novi dokumenti, da se takoj pristopi k centralni toplifikaciji naselij (izgradnja toplotarne za ves kraj), prostor za to je v Žireh že določen.

Tone OBLAK:

Ko sem si ogledoval družbeni plan, nisem nikjer zasledil asfaltiranja še preostalega dela ceste Žiri-Račevo, ali je to mogoče izpadlo iz tega dokumenta?

Ing. VLADIMIROV:

Mnenje prostorske komisije je bilo, da v plan, kar zadeva ceste, damo le glavne cestne povezave npr. Žiri-Logatec, Žiri-Idrija, medtem ko smo izločili ceste krajevnega značaja, saj bi drugače vsaka krajevna skupnost trdila, da so njihove ceste primarnega značaja, obdržali smo tiste prioritete ceste, katerih asfaltiranje je občinska skupščina že pred nekaj leti planirala.

Tomaž JUSTIN:

Mogoče bo naše bralce tudi zanimalo glede teh tipskih hiš, gorskih kmetij, v ta namen so bili že naročeni osnutki načrtov, ki jih bodo posamezni uporabniki lahko prejeli.

Ing. VLADIMIROV:

Štirje tipski projekti za območje Škofje Loke so sedaj že v delu in bodo letos na razpolago, interesenti jih bodo dobili v naši izpostavi v Škofji Loki, peti tip pa je ravno t. i. kmečki tip domačije, ki je združen s kmečkim turizmom, o tem pa se bo treba še pogovoriti s kmetijsko zemljiško skupnostjo.

Kako se bo predvidoma razvijal kraj (število prebivalcev, razvoj gospodarstva in drugih dejavnosti, kakšna gradnja stanovanj je predvidena itd.)? Kaj bo s kmetijstvom na Žirovskem?

Tone OBLAK:

Družbeni plan razvoja krajevne skupnosti mora biti sestavljen v skladu z družbenim planom razvoja občine, deloma je že zajet v tem planu, deloma ga še oblikujemo.

Družbeni plan razvoja občine zajema 4 mikroregije in neposredno na žirovsko mikroregijo se nanaša ta družbeni plan razvoja krajevne skupnosti Žiri. 14. junija 1978 je občinska skupščina Škofje Loka sprejela odlok o spremembi urbanističnega načrta za območje industrijske cone in istega dne je tudi potrdila odlok o zaziždalnem načrtu industrijske cone. S tem je bil v Žireh že napravljen velik korak naprej, ker smo opredelili mesto, kjer naj se razvija celotna žirovska industrija. Na žirovskem področju je, kot vemo, že določeno, kakšne vrste industrija naj se razvija in vsa ta razvijajoča se industrija dobi svoj prostor v industrijski coni. Industrijska cona ima načrtovane tudi vse dodatne funkcije (ogrevalne naprave, prehranbeni del — skupna kuhinja itd.). Ker je varstvo okolja vse pomembnejše v celotni Sloveniji, se tudi ob našega okolja zahteva, da bi čim prej zgradili ogrevalne naprave; o tem je razpravljal tudi že zbor delegatov krajevne skupnosti in sprejel sklep, da bi v prvi fazi zgradili kanalizacijo, ker je to najpomembnejša stvar, v drugi fazi, po letu 1982, pa naj bi šli v skupno izgradnjo toplotovodnih naprav za industrijo in vse te centralne objekte ter, če bi bilo možno, bi priključili še blokovno in individualno gradnjo. Vse se ne da narediti nankrat, zato je bil narejen program, da letos pričnemo s primarno kanalizacijo na ožjem področju Žirov. Ta primarna kanalizacija s čistilno napravo naj bi bila zgrajena do 29. novembra 1979. Določeni so bili rezervati zazidalnih površin, ki pa jih je treba komunalno opremiti prej, preden začnemo s prodajo teh zemljišč in gradnjo. Glede blokovske in pa individualne gradnje je pa predvideno, da bi do leta 1980 zgradili na našem področju 3 bloke, v obdelavo je dan tudi program nadaljnje blokovne gradnje in tudi individualnih gradenj. Pri tem pa moramo paziti, da se kmetijska zemljišča ohranijo in da se zazidajo slabša zemljišča. Predvidevamo, da se bo v naši krajevni skupnosti prebivalstvo do leta 2000 povečalo od sedanjih 4400 na 5000. Predvidena je tudi stanovanjska izgradnja, ki bi pokrila to povečanje prebivalstva in tudi nova delovna mesta v industrijskih objektih. Ker ne pričakujemo večjega doliva nove delovne sile, je naloga vseh delovnih organizacij, da svojo proizvodnjo čim bolj avtomatizirajo. Do leta 1980 načrtujemo letni porast zaposlenosti po stopnji 2,7%, po letu 1980 pa celo padec letne stopnje zaposlenosti na 1,7%. Proizvodnja se mora temu prilagoditi, to se pravi,

da je potrebno povečati produktivnost, izboljšati tehnologijo in čim bolj avtomatizirati proizvodnjo.

Glede izgradnje toplotovodnih naprav naj omenim, da se bodo le-te najprej gradile za industrijo, sledijo centralni, družbeni objekti, nato pa bloki, vendar pa se za kompleks blokov predvideva, da naj bi v enem od njih bila skupna kotlovnica za vse bloke, ko pa bo zgrajena centralna toplotarna, bi se tudi ta kotlovnica priključila na skupno omrežje. Ravno sedaj ob pripravi investicijskih programov za gradnjo industrijskih objektov Etikete pa se je pojavilo mnenje, da naj bi šli v izgradnjo skupne toplotarne. Menimo pa, da za to zaenkrat še nismo finančno sposobni, dorasli oz. da je treba prej narediti vse načrte, dobiti finančna sredstva, vse to sprejeti, dobiti soglasja, potrebno lokacijsko dokumentacijo, kar vse lahko traja 1-2 leti, pozneje pa, če bi že zaključili z gradnjo glavnih kanalov ter ob ugodnih kreditih, bi lahko šli tudi v to gradnjo.

Problem so tudi čistilne naprave. Vsa industrija, ki bolj onesnažuje okolje, kot je to dovoljeno, mora sama zgraditi čistilno napravo. Šele tako deloma očiščene industrijske odplake se spušča v kanale centralne čistilne naprave. Če se bo dobro delalo na tem, bi do leta 1985 ali najkasneje do 1990 vse žirovske delovne organizacije morale imeti svoje čistilne naprave, centralna čistilna naprava pa bi zajela tudi tiste predele, ki so sedaj izpuščeni (stare Žiri, Nova vas in del Dobračeve). To je le prva faza urejevanja čistilnih naprav, druga faza pa je še razširitev teh naprav na druge predele, kjer je sedaj onesnaževanje manjše.

Nejko PODOBNIK:

Zanimivo je še vprašanje usmerjanja, vodenja stanovanjske izgradnje s strani krajevne skupnosti. Ali je možno, da pride do odkupa teh zemljišč s strani krajevne skupnosti?

Tone OBLAK:

V tej coni, ki je sedaj zazidalna, je treba najprej urediti poti tako, kot so predvidene v načrtu, saj sedaj npr. nekaterih parcel ni možno prodati

ravno zato, ker gre sredi njih pot. Prva naloga krajevne skupnosti je sedaj, da uredi te poti, se domeni s kmeti glede odkupa in te poti tudi zgradi. Sredstva za to se bodo nujno morala dobiti.

Nejko PODOBNIK:

Vsi vemo, da dajemo 6,5% osebnega dohodka za stanovanjsko izgradnjo. Tu se torej naberejo kar precejšnja sredstva, ki pa večinoma ostajajo v delovni organizaciji. Kakšno politiko bo zbor krajevne skupnosti zavzel do tega, da bi prišlo do večjega združevanja sredstev?

Tone OBLAK:

V bodoče naj bi se ta sredstva združila, saj, če vsaka delovna organizacija posebej gospodari s temi sredstvi, se to vse razdeli in se nikjer ne pozna. Če se bodo pa ta sredstva združevala in namensko usmerjala na usmerjeno gradnjo, pa naj bo to blokovna ali pa individualna gradnja, bi se lahko precej več zgradilo in večja možnost je, da pridejo do stanovanja nove družine. Ker, če je več denarja, večja glavnic, se dobe večji krediti, s tem se lahko gradi hitreje in več stanovanj in do stanovanj tudi prej pridemo. Takšna naj bi bila politika krajevne skupnosti tudi v bodoče in tudi novoizvoljena delegatska skupščina ne bi smela delovati v bistveno drugačni smeri, saj se je potrebno držati osnovnih ciljev glede usmerjene gradnje, ki jih zajemata družbeni plan razvoja občine in krajevne skupnosti. Menimo, da nam bo s samoupravnim sporazumevanjem in dogovarjanjem uspelo vse naše delovne organizacije pridobiti za skupno zbiranje sredstev in enotne smeri razvoja stanovanjske politike, kot nam je to uspelo že na drugih področjih (kanalizacija). Takšna skupna politika je še posebno pomembna, če se ozremo 25-30 let naprej, ko bo tudi v Žireh že lahko prišlo do pomanjkanja zazidalnih površin, kot je to v Železnikih že sedaj.

Tomaž Justin:

V tesni povezavi s prostorskim načrtom je tudi gospodarski načrt razvoja. Za Žiri je predviden razvoj čevljarstvo-predelovalne industrije. Vemo pa, da po predvidevanjih za razvoj na Gorenjskem se te vrste industrije ne bodo podpisale, ker niso tehnološko dovolj na višini. Treba bo uvajati industrijo z visoko tehnologijo ob najmanjšem možnem številu delovne sile. Kako smo pri nas, dolgočasno gledano, na to pripravljani, ali je predvideno upadanje čevljarke industrije in pa nadomestitev te z drugimi dejavnostmi?

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

Tone OBLAK:

Že s strani Zakona o združenem delu so vse delovne organizacije dolžne do 11.12.1978 pripraviti samoupravni sporazum o planiranju. V tem samoupravnem sporazumu mora vsaka delovna organizacija določiti cilje in pa smeri razvoja. Povsod je treba stremeti za razvitejšo tehnologijo, ki prinaša več dohodka. Že sedaj je potrebno planirati proizvodnjo, se pravi cilje, usmeritve in se teh ciljev tudi držati.

Ing. VLADIMIROV:

Predvideli smo specializacijo po posameznih področjih, kar pa lahko vodi tudi do problemov (odvisnost od konjunkturalnih in drugih premikov na tržišču). Specializacija je pravilna, vendar ne na tistih področjih, kjer obstaja že neka tradicija, ampak v okviru tistega področja. Se pravi, ni res, da se ne more specializirati čevljarstvo, ni res, da ne more čevljarstvo uporabljati visoke tehnologije, vse to je možno, tudi tu je miselni napor še kako potreben. Ni smisel republiške resolucije, da bi se te dejavnosti opustile, ampak da bi se racionalno prilagodile.

Kraj se razvija tako gospodarsko kot družbeno. Tudi število prebivalcev raste. Kako bo v bodoče preskrbljeno za vedno večje družbene potrebe krajanov, tako v pogledu oskrbe ljudi kakor v pogledu družbenega standarda sploh?

Martin KOPAČ:

Zdi se mi, da bi na to vprašanje lažje odgovoril kdo drug in da za razpravo o oskrbi v kraju in družbenem standardu nisem najbolj kompetenten. Lahko pa povem nekaj besed kot predsednik odbora za izgradnjo centra Žirov. Odbor je formiral pred letom dni krajevna skupnost z namenom, da končno razčistimo, kaj bo stalo v centru Žirov in kje. V minulem letu je odbor na 15 sejah natančno določil, kaj naj bi Žirovci imeli v centru in kako naj bo le-ta pozidan. Načrt je bil dan v javno razpravo. Svet krajevne skupnosti je tudi sprejel sklep, da se, dokler ne bo mogoče zidati po novem (z izjemo pošte), ustavi oz. preprečijo vse gradnje.

To je tudi razlog, da ni še nič z blagovnico, o kateri je bilo že govora in nekateri mislijo, da so zadaj drugi interesi. Poudariti moram, da to ni res. Z gradnjo blagovnice bi mogoče res že lahko pričeli, če bi dopustili, da vsak gradi, kar sam hoče (to po trgovsko pomeni, kar se trenutno najbolj splača). Nikogar od trgovcev pa ne zanima, ali bo na policah tisto, kar Žirovci želijo, zato menim, da je bolj prav, da smo se odločili, da se najprej izdela načrt, kaj hočemo v centru, šele tedaj pa bi začeli zbirati ponudbe trgovskih hiš. Pri tem bo prvi pogoj, da se bo gradilo tisto, kar je v planu — izbran bo pa najboljši ponudnik. Le tako bo v Žireh center nekoč res center, Žirovci bodo pa v Žireh lahko kupili npr. tudi zvezek ali knjigo (ne pa v treh trgovinah z belo tehniko, ker se ta trenutno dobro prodaja). Za zidavo v centru bo potrebno pridobiti tudi tiste trgovske hiše, ki sedaj prodajajo po »luknjah« po vseh Žireh. Če ne bodo pokazali interesa, se bodo morali umakniti. Le tako bomo dobili kandidate za zidavo v centru in le-ta bo čez nekaj let res to, kar si vsi skupaj želimo. (Če je kdo pri tem nestrpen in bi rad imel vse narejeno čez noč, naj pomisli: če bi začeli tako pred desetimi leti, bi vse to danes že imeli.)

Glede družbenega standarda lahko omenim, da se je pred kratkim sestal odbor, ki ima nalogo, da, podobno kot »odbor za center«, pripravi program in vse potrebne načrte za rekreacijski center v Žireh. Tudi na tem področju bi bilo namreč prav, da bi dokončno zapisali, kje bomo imeli posamezne športne in rekreacijske objekte. Vsi namreč vemo, da je program in urbanistična dokumentacija prvi pogoj za kakršnokoli gradnjo. Če se bo in ko se bo zgodilo, da bomo imeli kak dinar tudi za te namene, ga bomo potem vsaj lahko načrtno in pametno investirali (ne tako, kot je primer s skalalnico, kjer sedaj zaradi neresenih dokumentacijskih vprašanj skalalci dobesedno krvavo priborjenega denarja ne morejo porabiti).

Varstvo okolja in negovanje odnosa do narave je ena od glavnih nalog turističnega društva. Kaj menite, kako Žirovci spoštujemo to načelo in kako se bo turistično društvo s svojo dejavnostjo vključilo v ta prizadevanja?

Esad BILJALI:

Akcija čiščenja okolja teče pri nas že redno drugo ali tretje leto. Prvič smo jo izvedli v sodelovanju s klubom študentov Poljanske doline. Prav po zaslugi skrbi za naše okolje smo že isto leto zasedli tretje mesto med kraji v Sloveniji. Naša naloga, kot tudi naloga

vseh krajanov, je skrbeti za čim lepše in zdravo okolje. V okviru turističnega društva je bila ustanovljena komisija za varstvo okolja, v kateri sodeluje 12 društev v našem kraju, takšne komisije nima nobeno turistično društvo v Sloveniji. Ustanovljena je bila tudi komisija za poimenovanje ulic, ki uspešno opravlja svojo nalogo. V akcijo čiščenja smo vključili tudi učence osnovne šole, ki vsako leto lepo počistijo bregove Sore. Prav tako je bila izražena želja ČSIC, da naj tudi nje vabimo na podobne akcije. V okvir varstva okolja spada tudi varnost v prometu in tako smo se povezali tudi s postajo milice v Žireh. Že sami krajanji so nas opozorili na nekaj nepreglednih mest, potrebno je bilo urediti tudi prehode za pešce. Ravno zaradi varstva okolja in zato, ker imamo lepo urejene vrtove in primerno nizke žive meje, smo lansko leto tudi osvojili prvo mesto v urejenosti med kraji v Sloveniji.

Zelo pomembno je tudi uvažanje uličnega sistema, saj se pri nas vse več gradi in v razmerah, kot so sedaj, se sploh ne najdemo več. Naredili smo že nekakšen načrt ulic, samim krajanom pa dali možnost, da sami izbirajo imena svojih ulic.

Velik problem pa je smetišče, ki ga bo nujno treba urediti. Če hočemo imeti čisto okolje, potem je nujno potrebno urediti odlagališče smeti, saj sedaj veter stalno odnaša smeti, hkrati pa smetišče močno kvari izgled kraja.

Esad BILJALI:

Večjo pozornost bi bilo treba posvetiti tudi organiziranemu campiranju na našem področju, ne bi smeli namreč dovoliti, da se postavljajo šotori, prikolice kjerkoli ob bregovih Sore, onesnažuje se okolje, saj ljudje ponavadi pustijo takšno »smetišče« za seboj, da se drugič še sami ne marajo vrniti na isti kraj. Podobno je s Smrečjem. Potrebovali bi camp izven kraja. Problem je tudi v tem, ker nekateri še vedno odmetavajo odpadke po cestah, isto velja tudi za skozi Žiri vozeče avtomobiliste, ki enostavno vse odpadke mečejo skozi okna.

Potrebno bi bilo tudi preseliti bencinsko črpalko na obrobje kraja, z izgradnjo ustreznih objektov ob njej (motel) pa bi polagoma manjšali vožnjo tovornjakov skozi naselje. Zavedati se moramo, da bo izboljšano cestno omrežje privabilo tudi več ljudi v naš kraj, tem ljudem pa je potrebno zagotoviti tako prenočišče kot tudi prehrano, ravno gostinstvo pa je pri nas na izredno nizki stopnji in tej dejavnosti moramo v bodoče posvetiti veliko več pozornosti.

Ing. VLADIMIROV:

Kar zadeva zazidalni načrt centra Žirov, je v planu izgradnja restavracije in petdesetih ležišč, mogoče tudi bifeja, to je pač odvisno od investitorja. V tem predelu je predvidena tudi slaščičarna. Lokacija bencinske črpalke je res zelo neposrečena, lahko se npr. že sedaj rezervira prostor za preselitev, čeprav sama preselitev zaenkrat še ne bo možna, precej pa bo to odvisno od vaše krajevne skupnosti.

Tomaž JUSTIN:

Menim, da mora čuvanje narave priti čim bolj v zavest ljudi. Vsi lepo čistimo, čuvamo okolje okrog svojih hiš, ko pa pridemo na nek skupni prostor, pa na vse pozabimo. Čiščenje pa je povezano tudi z določenimi finančnimi stroški. Če vzamemo primer Smrečja, bo potrebno tam postaviti kakšne smetnjake, da imajo ljudje možnost kam odlagati smeti. Potrebni pa so seveda spet ljudje, ki bodo te smetnjake praznili, kar že širi samo komunalno dejavnost v kraju. Zelo podpiram akcijo čiščenja bregov Sore, ki je ena redkih naših še precej čistih rek. Otroci, ki pobirajo smeti, lahko pozitivno vplivajo tudi na svojo družbeno sredino, starše, s tem ko jim svetujejo, naj ne mečejo smeti kjerkoli, saj jih bodo potem spet oni — otroci morali pobirati.

Esad BILJALI:

Turistično društvo ima namen postaviti tudi klopi na razne razgledne točke, te klopi so v glavnem že narejene, ponekod že tudi postavljene, ostale pa bodo postavljene v kratkem.

Tomaž JUSTIN:

Pod urejeno okolje štejemo tudi urejene parkirne prostore. Parkirišče v centru Žirov, pred Zadrudnim domom, je stalno zasedeno, tako da ljudje, ki pridejo službeno v Žiri, nimajo kje pustiti svojih avtomobilov. Na drugi strani pa opažamo še dovolj prostora na parkirišču Alpine, saj mnogi delavci raje puščajo svoje avtomobile pred Zadrudnim domom, ker se tako izognejo gneči ob izhodu s parkirišča ob dveh. Tukaj bo morala ukrepati tudi postaja milice, da se parkirišče pred Zadrudnim domom izprazni in da bo na voljo v glavnem le tem prehodnim gostom.

Važno je da vemo ● Važno je da vemo ● Važno je da vemo

Kadrovske novice

V mesecu juliju in v začetku avgusta je začelo z delom v Alpini 13 delavcev, prenehalo pa jih je 11. Delovno razmerje v TOZD Obutev Žiri so nastopili Helena Demšar, Marjanca Kavčič in Igor Merc ter v obratu na Colu Marija Stefančič, Silva Bajc, Marija Bajc, Katica Čibej in Helena Pregelj. V TOZD Obutev Gorenja vas sta združili delo Anica Matjašič in Danica Patrčević. V TOZD Prodaja sta nastopila delo za nedoločen čas Vital Justin in Marija Batina. V Delovni skupnosti skupnih služb je delo nastopila pravničnica Mojca Lamprecht.

Z delom v TOZD Obutev Gorenja vas so prenehali Pavla Šink, Tanja Zupanc in Frančiška Kavčič. V TOZD Prodaja so prekinili z delom Irena Likar, Milka Mataj, Andra Križič in Jozo Mašunič. Edvard Podobnik in Anton Tavčar sta prenehala z delom v TOZD Plastika. V TOZD Obutev Žiri je prenehala z delom Jerica Čefarin in v obratu na Colu Marta Krapež.

Sodelavcu Antonu Tavčarju v spomin

Nenadoma nas je zapustil sodelavec Anton Tavčar. Od njega smo se poslovili koncem julija tiho in z žalostjo v srcu.

V naši delovni organizaciji se je zaposlil v začetku leta 1975 in delal v orodjarni vse do takrat, ko ga je začela gladati bolezen in nas je nepričakovano zapustil.

Sočustvujemo z njegovo družino in jim izrekamo iskreno sožalje.

Obvestilo tistim, ki prejemaajo otroški dodatek

Prosimo vse tiste starše, ki prejemaajo otroški dodatek, da za otroke, rojene do 31. 8. 1964 in prej, predložijo potrdila o šolanju za šolsko leto 1978/79 kadrovske službi najkasneje do 15. 9. 1978. Za otroke, ki so v letu 1978 sklenili učno pogodbo, naj predložijo izvod te pogodbe.

Če starši otrok, upravičenci do otroškega dodatka, ne bodo pravočasno dostavili potrdil o šolanju za otroke starejše od 15 let, jim bomo s 1. septembrom ustavili izplačevanje otroškega dodatka. Istočasno prosimo starše, da nam sporočijo, če so njihovi otroci zaključili šolanje ter kdaj in kje so se zaposlili.

Splošno-kadrovska služba

Malica

Naše kuharice pri delu

Okrog te besede je mnogo razprav dobrih – ali slabih. Pri tem pa mnogi pozablajo, da v kletnih prostorih Alpine niso najboljši pogoji za toliko obrokov dnevno. Seveda se trudimo, kar je v naši moči, da bi bile malice kvalitetne. Ustreči vsem je nemogoče – tisoč ljudi – tisoč okusov!

Okusov je veliko, naše možnosti pa so omejene. Velika pridobitev bi bile pečice, kjer bi lahko marsikaj spekle. Tako bi bil jedilnik lahko še bolj pester in ljudje še bolj zadovoljni. Res pa je, da je med sezono slabša dobava mesa in tudi slabše kakovosti, jeseni se uredi tudi to. Z drugimi artikli ni večjega problema, naročeno blago dostavlja redno vsako sredo Veletrgovina Loka.

Kako pa je z delovnimi pogoji?

Nimamo prostorov za nabavo hrane (hitro pokvari). Morda vsi člani kolektiva niti ne vedo, da poteka pomivanje posode še zmeraj ročno, to pa

uzame ogromno časa, je pa tudi zelo težavno. Opravila so pa očem skrita (lupljenje krompirja, nošenje težkega bremena, čiščenje solate, da ne govorimo o čiščenju, ki ga ni nikoli ne konca ne kraja). Delo pa je malo cenjeno.

Želela bi, da tisti, ki ima kakšne predloge za izboljšavo jedilnika ali našega dela, naj se oglasi in predlaga. Verjetno vsi želimo, da bi imeli dobre malice, da bi bilo zadovoljnih čim več delavcev. Cveta Bogataj

POROČILI SO SE:

Sodelavcem Silvi Pišek iz Delovne skupnosti skupnih služb, Bredi Tušar in Martinu Trček ter Dragi Jesenko iz TOZD Obutev Žiri

iskreno čestitamo in želimo veliko sreče!

V POKOJ ODHAJA:

Frančiški Kavčič, delavki v TOZD Obutev Gorenja vas, želimo ob odhodu v pokoj še mnogo zdravih, srečnih let in čimboljšega počutja.

Milan Oblak pripoveduje:

»V zadnjem obdobju smo se veliko ukvarjali z oblikovanjem novih samoupravnih aktov, ob strani pa smo pustili notranje rezerve in tako »opevano« kvaliteto.

Zato predlagam, da bi zdaj vso pozornost posvetili omenjenima dveh problemoma.

– Glede nagrajevanja mislim, da bi bilo potrebno preveriti norme in le-te uskladiti med oddelki. Norme bi morale biti postavljene stvarno in res preštudirano (na osnovi work-faktorja).

– Pravilno bi bilo treba usmeriti kadrovske politiko, saj se povečuje zaposlovanje v skupnih službah, medtem ko delavcev v proizvodnji primanjkuje. Ob tem naj omenim še to, da bi nujno na odgovornih delovnih mestih tako v proizvodnji kot v skupnih službah morali delati res sposobni ljudje z ustrezno izobrazbo. Pogoj za zasedbo nekega delovnega opravila pa bi morali biti razpisni, ne pa, da to delamo kot doslej, po obrazlih. Zato pa se pogosto dogaja, da marsikdo svojega odgovornega dela ne opravlja v redu oz. tako kot pričakujemo.«

Važno je da vemo

Važno je da vemo

Važno je da vemo

Končno smo dobili avtobusno zvezo

1. avgusta je dan, ki ga ne bomo tako kmalu pozabili. Tega dne je namreč začel na relaciji Žiri-Ledine-Vrsnik voziti delavski avtobus, ki so ga nam že dolgo obljubljali. Govoriti se je začelo pred dvema letoma, potem pa se je stvar le zavlečevala, saj so bila potrebna mnoga dovoljenja, poleg tega pa smo morali popraviti cesto, razširiti ovinke in postaviti varnostne ograje. Končno je bilo vse urejeno, opravljene so bile preizkusne vožnje in zadnjega julija popoldne je pripeljal avtobus na postajo Vrsnik. Zvečer smo ga okrasili z rožami, kot se ob taki priliki tudi spodobi. Drugo jutro je slavnostno okrašen odpeljal na delo prvo izmeno delavcev. Marsikdo ni mogel še docela verjeti, da so se nam uresničile dolgoletne želje.

V petek zvečer pa smo se vsi delavci peljali v Ledine, kjer so odprli avtobusno

progo. Govoril je predsednik Krajevne skupnosti, ki je med drugim poudaril, kako velikega pomena je proga, ne samo za delavce, ampak za celotno območje Krajevne skupnosti Ledine, ki je precej obsežno. Najbolj smo avtobusa veseli seveda delavci, posebno tisti, ki so prej hodili na delo peš. Z njim se bodo vozili v šolo tudi otroci, ki so se do sedaj drenjali v vedno premajhnem kombiju. Tudi otroci so izrazili svoje veselje nad novim prevozom v šolo.

Avtobus bo lahko pripomogel tudi k razvoju krajev na našem območju, saj bo stalna vez z dolino. Vsak dan se z njim pelje kdo tudi samo po nakupih v Žiri in nazaj, tako, da je skoraj vedno polno zaseden. To še potrjuje dejstvo, da je bila ta proga res potrebna.

Želim, da bi se še dolgo srečno vozili z našim avtobusom. Zinka Kavčič

Tajna krojaška delavnica pri lanskoletni vaji

Pomembna pridobitev za Ledine

V imenu krajanov KS Ledine se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da smo vendarle dobili avtobusno delavsko progo v naš kraj. Ko sem 1. 8. 1978 ob 14.30 sam videl, da je avtobus res tu, sem bil veselo presenečen. Opazoval sem nasmejane obraze delavcev Alpine in drugih.

Mislím, da gre pri organizaciji proge posebna zahvala delavcem Alpine: Marti Mlinar, Viktorju Zaklju, sedanjemu predsedniku SO Skofja Loka in Jožetu Bogataju. Zahvaljujemo pa se tudi vsem predstavnikom SO Idrija, ki so pri tem pomagali. Poleg tega pa še republiški cestni skupnosti, ki je omogočila sredstva, da se je cesta usposobila za lokalni avtobusni promet.

Mislím, da je vredno omeniti še to, da je cesta 377 Žiri-Razpotje izpadla iz programa in da nam je le uspelo, preko vseh delegatov, da je spet v programu, tako da upamo, da bo do leta 1980 tudi asfaltirana.

Naj v zvezi z usposobitvijo proge opišem še nekaj ovir. Kot vedno tudi pri nas niso hoteli vsi sodelovati, ko je šlo za razširitev ceste ali prostovoljno delo.

Velikokrat je o tem razpravljala Svet KS ali pa družbenopolitični zbor. Veliko ur smo presedeli na sestankih, tako da nam je vendarle uspelo. Denar je težko pritekel in tudi, kar se ga je zbralo, smo ga večinoma uporabili za vzdrževanje. Naj to priložnost izkoristim, da vas seznanim še z nekaterimi drugimi stvarmi. Na našem območju je 29 km ceste, ki jo je treba vzdrževati, denarja pa ni povsod enako. Na primer, da na lokalni cesti 2. skupine Govejk-Gornji Vrsnik in Dolnji Vrsnik pride 250 starih tisočakov na km in še od tega je treba odšteti 27% občinskega davka. Imamo pa tudi ceste, ki imajo samo 60 starih tisočakov na km.

Sredstva za obnavljanje občinskih cest v KS Ledine je

občinska cestna skupnost dodelila po popisu in izračunu škode, ki je nastala po potresu v letu 1976. S temi sredstvi smo uredili cesto Ledine-Razpotje-Gornji Vrsnik-Spodnji Vrsnik do Govejka.

Računam, da bralci ne boste pozabili na luknje na cesti, kajti sredstev je malo. Napravimo kakšno prostovoljno uro in s tem bomo sami sebi in otrokom omogočili udobno vožnjo.

Vsem potnikom želim srečno vožnjo.

Alojz Krajnc

ZOPET MLADINCI V VODSTVU

Strelska družina »TABOR« Žiri je 16. julija organizirala množično strelsko tekmovanje v počastitev Dneva borca. Streljali smo z vojaško puško na 100 metrov.

Rezultati so bili naslednji:

EKIPNO

Prvo mesto je dosegla mladinska ekipa v sestavi Lado MRAK 42 kr. od 50 možnih, Matjaž JEREB 43 kr. in Igor BAČNAR 35 kr. ali v skupnem seštevku 120 krogov.

Drugo mesto je dosegla ekipa lovcev v sestavi Rado JEREB, Tone BAČNAR in Janez JEREB. V skupnem seštevku so imeli ravno tako kot prva ekipa 120 krogov.

Tretja pa je bila ekipa Mižarskega podjetja v sestavi Bojan ŽAKELJ, Matjaž OBLAK in Silvo KAVČIČ.

Med posamezniki pa je bil vrstni red naslednji:

1. Matija JEREB	44 kr.
2. Matjaž JEREB	43 kr.
3. Rado KOGOVIŠEK	42 kr.
4. Silvo KAVČIČ	42 kr.
5. Stojan RAMPRE	42 kr.

Rezultati kažejo, da imamo v Žireh zelo dobre strelce; z načrtnim delom kaže nadaljevati in se usposabljeni v strelski večini, ki ima izredno vlogo sposobnosti občanov za SLO. Matjaž Oblak

Žepna knjiga – sodobna knjiga

Decembra lani je izšlo v tej zbirki prvih 12 knjig v moderni opremi in vezavi. Hitro so si pridobile številne prijatelje.

Letos izhajajo knjige v tej zbirki postopoma, doslej jih je izšlo osem, tik pred izidom je deveta, VOJNA ZVEZD, po kateri je bil posnet najuspešnejši znanstveno fantastični film vseh časov – knjiga bo prišla v prodajo ob istem času, ko se bo v naših kinematografih začel vrteti film.

Pred tem pa so že izšle knjige:

SATTLER: Bitka na Neretvi – pričevanje o najbolj krvavi bitki jugoslovanskih partizanov.

ZORMAN: Draga moja Iza – sodobni roman domačega avtorja

PRIKRIL: Pekel na Pacifiku – boji med mornaricami ZDA in Japonske v drugi svetovni vojni

WERTHEIMER: Kleopatra – kraljica, ljubimka in pustolovka na prestolu egipčanskih faraonov

SEGAL: Ljubezenska zgodba – svetovni bestseller, predloga znanemu filmu

KONSALIK: V omami LSD – roman o sužnjih mamil

CAPOTE: Zajtrk pri Tiffanyju – umetniško dognana sodobna povest, po kateri je bil posnet znani film

KOŠIČEK: Ljubezen, spolnost, sreča – nasveti seksologa in psihologa za življenje v dvojce

Najcenejše teh knjig so po 30.–din, večinoma se njihove cene gibljejo med 40.–in 60.–dinarji, najobsežnejše pa so po 90.–din. To so cene, ki dosegajo komaj četrtino tiste cene, ki bi jo take knjige imele v normalni trdo vezani izdaji.

Torej – nova priložnost, da si po zmerni ceni obogatimo našo knjižnico.

Živahne, zvedave oči harmonično sledijo temperamentu lastnice. Lipetova Julčka je stopila v žirovsko življenje 11. junija 1912 v Novi vasi.

Kot vse tedanje doraščajnice, je po končani osnovni šoli kar hitro iskala kruh – zaposlila se je pri starem Gantarju. Delala je, toda zanimalo jo je še toliko stvari. Igrati na odru, brati, se zanimati za druge jezike; to so bili njeni tedanji konjički.

Pa so prišla resnejša leta; leta 1934 se je poročila, postala Julka Kunc in odšla v Dalmacijo. Ob tem pripoveduje: »Ob kapitulaciji stare Jugoslavije so morali vsi državni uradniki v NDH. Ker mi dva z možem nisva odšla, so naju Italijani dvakrat selili, nazadnje v Tjesno pri Šibeniku. Razmere so nanesele, da sva se z možem kar takoj vključila v delo OF. Vključili so me v narodnoosvobodilni odbor, zato imam priznan status borca 1941. Delo res ni bilo lahko. Najtežje mi je bilo marca 1944, ko sem bila izdana. Gestapo je prišel aretirat Slovenko, meni pa so pomotoma izdali dokumente, kjer je pisalo, da sem doma z otoka Žirje, torej hrvaške narodnosti. To me je rešilo.«

Naša Julka je v tem obdobju najprej delala kot sekretarka AFŽ občine Tjesno. Leta 1943 pa je bila poslana na pokrajinsko konferenco AFŽ za srednjo Dalmacijo. Terensko delo je zahtevalo svoje, otroka je pogosto morala puščati tujim ljudem ali dobrim sosedom.

»Najbolj se spominjam transportov ranjencev s kopnega, ki smo jih čakali z ribiškimi čolni in prevzajali preko Žirije na Vis in naprej v Italijo. Nazaj grede pa smo prenašali težke

zavoje hrane in municije, ki so jo pripeljali zaledniki. Vse to smo delali pod budnim očesom in žarometi sovražnika. V spominu mi je ostalo tudi, kako smo iz mesta preselili otroke, bolnike in starce preko Visa – v Italijo in Afriko. Zares, včasih je bilo kar hudo.«

Široka aktivnost je Julko vodila, da je sodelovala pri sprejemu druge in tretje prekomorske brigade, v katerih so bili tudi mnogi Žirovci.

Vojna se je nagibala h koncu, in Julka je bila poslana s terena na tečaj za vodilne kadre. Tako je pričakala svobodo.

»Z možem, ki je bil v štabu četrte armade, sem prišla v Ljubljano, kjer sem se takoj lotila socialnega skrbstva. To področje je še danes tisto, kjer največ delam. Vem, kaj je revščina, bolezen, zato najraje pomagam tem ljudem.«

No, 1947 sem šla še na 6-mesečni tečaj za vzgojiteljico in se zaposlila v vrtcu. Razumljivo je, da sem se izobraževala še naprej, neprestano.«

Naj povemo, da je Julka danes upokojenka in častni član delovnega kolektiva Vzgojno-varstvenega zavoda Milan Majcen. To pa ni edino priznanje, ki jih je prejela naša rojakinja. Vse kaže, da bo v kratkem odlikovana še s posebnim odlikovanjem bratstva in edinstva.

Tako kramljava. Čas skoči, ko med dokumentarnimi podatki pletemo spomine na nekdanje čase, razmere v domačem kraju, želje, ki jih imamo.

»Moram čestitati Žirovcem, pravi Julka, »da so se tako potrudili in dosegli prvo mesto kot najlepše urejen kraj v Sloveniji. Meni to še posebno veliko pomeni, čeprav mislim, da o našem kraju premalo pišejo. Morda bi lahko Žirovci sami to izboljšali.«

Za konec pa še to: v naslednji sezoni pričakuje, da bo lahko kupila tudi čevlje naše Alpine, sedaj jih ne more ...

Tekst:
Nejko Podobnik
Fotografije:
Franc Jesenko

Pihalna godba Alpine v Madrisiu

Že lani na tekmovanju in srečanju pihalnih godb v Anohovem smo se s pihalno godbo iz sosednje Furlanije dogovorili, da se letos julija dobimo v njihovem Madrisiu. To mesto leži kakih 30 km zahodno od Vidma (Udin), že blizu reke Tilment (Tagliamento) in tudi nekako toliko jugozahodno od mesta Buja, katerega je lani prizadel katastrofalen potres, ki pa je Madrisiu kolikor toliko prizanesel.

Madrisio ima vsako leto julija meseca praznik (festa), ki traja ves teden. Kulturne prireditve se vrste največ v popoldanskih in večernih urah. Poleg drugih pihalnih godb in folklornih skupin so bili prejšnji dan, v soboto gostje tudi slovenska folklorna skupina iz Tržiča. V nedeljo popoldan in zvečer smo kot gostje sodelovali žirovski godbeniki v naših slikovitih narodnih nošah. Nekaj skladb in koračnic smo pa tudi zaigrali skupaj. Tako godbeniki razvijamo mednarodno kulturno sodelovanje in sožitje med narodi. Domači pihalni orkester ima v svojem sestavu poleg godbenic tudi precejšnje število mladih deklet kot

mažionetke. S pestrimi bojami v rokah z lepimi ritmičnimi vajami poudarjajo mladost in lepoto. Pa tudi godbeniki in mažionetke skupaj izvajajo ritmično korakanje in prepletanje, podobno kot smo videli po televiziji v mednarodnem nastopu vojaških godb v Sarajevu.

Domačini so nas gostoljubno in prijateljsko sprejeli. Škoda le, da ne znamo njihovega jezika, da bi še prijateljsko pokramljali. Govore svoj furlanski jezik, ki je precej drugačen od italijanskega. Toda čeprav imajo svoj književni jezik in nekaj usposobljenih učiteljev, se zaman bore za svoj jezik v šolah. Furlani so bili nekaj časa pod Avstro-Ogrsko, mnogi njihovi priimki pričajo po naših krajih. So tudi čisto drugačni od Italijanov, ki že dalj časa poskušajo, da bi jih stopili z večinskim narodom.

Madrisio vključuje v svoj pihalni orkester še dve sosednji naselji. Godbo in dekleta vadi zelo prizadeven in sposoben kapelnik, kar se pozna v kakovosti in ritmičnih nastopih.

Ivan Reven

Naši godbeniki v Madrisiu

Žirovske klekljarice spet uspešne

V soboto, 19. avgusta so se tudi žirovske klekljarice pod vodstvom Turističnega društva Žiri udeležile Tekmovanja klekljaric na Čipkarskem dnevu v Železnikih. Nastopilo je 15 tekmovalk, med katerimi so prva mesta zasedle naše tekmovalke (2.–6.); druga je bila Marija Tušek iz Lavrovca, tretja pa Anka Tušek iz Dobračeve. Čestitamo!

Da bi delo družbenopolitičnega zbora v novem mandatu usmerili v aktivno dejavnost, za katero je pristojen, je potrebno v okviru občinske konference SZDL sprejeti določena izhodišča za delovanje tega zbora.

Statut skupščine občine Škofja Loka načelno opredeljuje pristojnosti in funkcije družbenopolitičnega zbora.

Od tu in tam

Od tu in tam

Od tu in tam

Izlet na Češkoslovaško

Ivan Reven

Ni se še pričelo daniti, ko smo že napolnili avtobus pred Alpino. Neprespani šofer je komaj pred nekaj urami končal zadnjo vožnjo, ko ga je že čakal naš izlet. Kljub utrujenosti je dobro krmaril avtobus. V Naklem nas je čakal še vodič Smrekar. Sonce je že zlatilo vrhove Begunjsčice in Košute, ko smo mejne formalnosti na Ljubelju hitro opravili, pa tudi Avstrijci na oni strani predora se niso dosti zmenili za nas. Vijugali smo po ozki dolini Borovnice, pustili ob strani Borovlje, prečkali Dravo čez jez hidrocentrale in vozili skozi slovenske vasi proti Celovcu. Že smo na Gosposvetskem polju, kjer nas pozdravlja Gospa sveta. Cerkev ima dva zvonika, katera pa sta gradila dva arhitekta. Čeprav sta zvonika po velikosti enaka, se razlikujeta po slogu gradnje. Tudi knežji kamen, kjer so nekdanj ustoličevali koroške vojvode, ošinememo s pogledom. Na levi kraljuje Krnski grad. St. Vid na Glini. Tukaj je bilo nekoč upravno središče Koroške s škofijo, ko je bil Celovec še vasica. Po velikih kupih lesa lahko ugotovimo, da imajo tovarne celuloze. Še malo, pa smo v dolini Krke. Tu blizu, v tej dolini je imela svoj grad Ema Krška; slovenska plemkinja, ki je bila zaščitnica rečev. Osvobajala je tudi sužnje. Avstrijski plemiči so ji to precej zamerili. Zaradi njene človečnosti so jo proglasili za svetnico in zaščitnico ubogih. Mimo nas so Breže. Rahel preval in že smo ob zgornjem toku reke Mure. Tukaj je Mura še čista, niže doli pa jo industrija in velike železarne že spremenijo v kavi podobno brozgo. Hitimo mimo Judenburga, ki nas spominja na Žide in poznani upor slovenskih fantov – vojakov. Levo od nas vidimo velik hrib žlindre, kajti tu in niže doli je doma železarska industrija. Knittelfeld je središče železarstva v tej dolini. V neposredni bližini v pogorju Nizkih Tauer je obilo bogatih nahajališč kvalitetne železne rude (Eisenstein). V Knittelfeldu je do krize pred to vojno delalo tudi veliko naših zdomcev, predusem s Tolminske. Tudi v Leobnu, skozi katerega hitimo, je doma železarstvo, imajo pa tudi veliko tovarno celuloze in druge industrije. Bučimo skozi tunel, da se nam na drugi strani pokaže Leobn v vsej svoji razsežnosti. Še malo pa smo v Brucku na Muri, kateremu tudi na prvi pogled ne manjka industrije. Tu se cepijo ceste za Celovec, Gra-

dec, Dunaj in še kam. Po dolini Murice pridemo do lepo urejenega mesteca Mürzschlag. Z lepo urejenimi pročelji hiš malce spominja na Škofjo Loko. V mestecu je poznana tiskarna za kvaliteten tisk, kot so razglednice, prospekti, brošure in drugo barvno reprodukcijo. Dokler je bila carina znosna, so usluge te tiskarne iskala tudi jugoslovanska podjetja. V tem mestu izdelujejo tudi kakovostna specialna plemenita jekla. Čisto mestece z lepo poslikanimi fasadami moti le promet. Cesto sedaj nameravajo speljati izven mesta. Vzpenjamo se proti prelazu Semering. Privoščimo si pol ure odmora. Semering leži na višini 980 m in je najkrajši prehod med Dunajsko nižino. Koroško in zahodnim delom Štajerske. Tod je vodila tudi znana furmanska cesta med Dunajem in Trstom, dokler jo ni izpodrinila železnica, ki je speljana pod Semeringom. Na prelazu so bili hlevi in gostilne. Furmanska zavetišča so se potem prilagodila novemu turizmu. Naprej so se znašli Židje, ki so začeli zidati hotele in preurejevati nekdanje gostilne. Sedaj so tu hotel ob hotelu, penzioni in drugi turistični objekti. Osveženi na planinskem zraku se spuščamo po lepo oblikovanih zavojih v dolino Schwarza. Neunkirchen. Zlatorumeno žito nam pove, da smo že v Dunajski ravnini. Wiener Neustadt (Dunajsko novo mesto) vidimo v daljavi na desni, ko se priključimo na avtocesto proti Dunaju. Izrazito industrijsko mesto Wiener Neustadt je bil to vojno bombardiran in večinoma porušen, a je sedaj spet obnovljen.

Že na avtobusu se je večina, ki še ni videla Dunaja, odločila, da si ga na kratko ogledamo. Ustavimo se le za dobre pol ure v letnem cesarskem dvorcu Schönbrunu. V lepo negovanem parku in ob vodometu pod Glorioneti si nekoliko oddahnemo.

Dunaj z okolico je bil posejlen že v zgodnji zgodovinski dobi. Kelti so ga imenovali Vindo – beli ali tudi Vidomina, kot so ga kasneje imenovali Iliri. Ko so ga zavojevali Rimljani, so ga imenovali Vindobona, za njimi pa so se ga polastila germanska plemena, ki ga imenujejo Wien, slovanski narodi pa Dunaj. Mesto ima sedaj okrog 2 milijona prebivalcev in je za sedanjo avstrijsko državo kar preveliko.

Poslovimo se od cesarskega dvorca, se lovimo po enosmernih cestah mesta, naletimo na razkopane ceste v obnavlja-

Ena naših skupin pred dvorcem Schonbrün na Dunaju

nju, da se po nekajkratnem brezuspešnem poskušanju šoferja in vodiča končno le uspešno izmotati in doseči pravo cesto proti Bratislavi. Toda tudi ta cesta se vleče. Še celo ob dunajskem pokopališču se vozimo več kot štiri kilometre, kajti pokopališča se ločijo na katoliško, protestantsko, židovsko, pravoslavno, pa tudi muslimansko. Ob tavanju skozi Dunaj smo že izgubili precej dragocenega časa, ki nam ga bo zmanjkalo za Bratislavo. Končno se le rešimo mesta. Spet se vozimo ob morju zlatorumene pšenice, ki jo sem ter tja že začenjajo žeti. Ker smo šli skozi Dunaj, smo naredili velik ovinek in izgubili več kot tri ure. Po prvotnem načrtu pa

bi morali skozi Dunajsko Novo mesto in Eisenstadt skozi Gradišćansko po polovico krajši poti mimo Neusiedlerskega jezera do mejnega prehoda Peteržalke pri Bratislavi. V daljavi se nam že izgubi iz oči Dunajski telekomunikacijski stolp »Donauturn«. Rahlo valovita ravnica nad Donavo nam že uro in pol požira kilometre, ko končno le zagledamo rahlo valovito gričevje Malih Karpatov nad Bratislavo. Avstrijci nas takoj spuste čez mejo, Čehoslovaki nas pa zadržujejo kar pol ure, a smo useeno veseli, da smo kar hitro opravili pri njih, čeprav je bilo treba razstaviti nekaj prtljage. (se nadaljuje)

Izlet v hrvatsko Zagorje

Le kdo opisal bi lepote vse, ki domovina naša te krase? Ni kraja lepšega drugje, kot nedrje domače je zemlje.

Kamor seže nam pogled, odpira čudovit se svet, tu žito v klasju valovi, tam grozd v vinogradu zori.

Kaj mogla bi še dati nam, za boljši, lepši naš vsakdan? Ti, domovina, daješ nam vsega, a mi – jo ljubimo iz srca.

Jutro je naznanjalo, da se bo rodil lep dan. Polne pričakovanj smo se delavke iz šivalnice zbrale pred Alpino. Namenjene smo bile v Kumrovec in Krapinske toplice.

Bilo nas je za dva avtobusa, nikjer pa ni manjkalo dobre volje in smeha.

Kmalu nas je sprejela sončna Dolenjska z vinskimi gorcami. Za kratek čas smo se ustavili v Čateških toplicah, nato pa nadaljevali vožnjo proti Kumrovcu. To je prijazen kraj v Hrvatskem Zagorju, za katerega morda mnogi ne bi vedeli, če se tam ne bi rodil tovariš Tito. Zato pa ga

obiskujejo mnogi od blizu in daleč in tudi mi smo si z zanimanjem ogledali spominski dom in rojstno hišo našega predsednika.

Okrog poldneva, ko nas je sonce že pošteno ogrelo, smo prispeli v Krapinske toplice. Tam so nam hitro postregli z obilnim kosilom. Sledilo je kopanje v bazenih s toplo vodo. Kdor ni šel v vodo pa je imel čas za ogledovanje lepe narave. Proti večeru smo si v Krapini ogledali še muzej z izkopaninami pračloveka in živali.

Na poti domov smo se ustavili v Rogaški Slatini, kjer smo občudovali čudovite parke, polne cvetja in naravnih vrečev.

Ko smo se nato mimo nasadov hmelja, vinske trte in koruze vračali proti domu, smo premišljevali o vseh lepotah, ki jih premore naša dežela. In če bi nas tedaj nekdo vprašal, kje je najlepše, bi res težko odgovorili. Vsak hrib in vsak košček zemlje je po svoje lep in privlačen in povsod žive ljudje, katerim se zdi njihov kraj najlepši. In prav je tako.

Stana Mlinar, šivalnica

Od tu in tam

Od tu in tam

Od tu in tam

Kam plove žirovska košarka

Naslov, ki ga je izbralo uredništvo glasila, zanesljivo ne kaže na optimistično obarvan sestavek. Najbrž bi v duhu naslova kazalo govoriti o športu v Žireh nasploh in istočasno že o usodi športne dejavnosti v vseh manjših krajih — ne glede na to, v katerem koncu Slovenije ga izberemo.

Zato bi se raje seznanili s težavami in možnostmi, ki jih žirovska košarka ima. Ocena je seveda lahko zelo enostranska, namen sestavka ni »študija«, kakršne se uspešno uveljavljajo na vseh področjih.

Naj razsodi bralec!

Kako je z žensko košarko?

Kvalitetna ekipa (selekcija) v pravem času, sreča s tekmovalnimi sistemi in slabo stanje v slovenski ženski košarki — to so razlogi, da je ekipa višje, kot ji pogoji in kvaliteta objektivno dopuščajo. I. zvezna liga, tekmovanje v družbi 30 najboljših jugoslovanskih ekip in uvrstitev okrog 20. mesta v Jugoslaviji je položaj, ki ga bo težko obdržati. Nov sistem tekmovanj z eno samo I. ligo (10 ekip) in dvema II. ligama predstavlja praktično enako kvaliteten družčino, saj so ekipe iste. Oglejmo si najprej seznam mest, ki jim Žiri konkurirajo: Split, Zadar, Pulj, Slavonski Brod, Zenica, Tuzla, Maribor, Ljubljana II, verjetno Osijek (ali Zagreb II) in naše Žiri.

Katero so torej težave pri tem?

— košarko bi moralo igrati mnogo več ljudi,

— visokih ljudi v Žireh ni, — poseben problem predstavlja prehod od pionirske ali mladinske vrste v starejše kategorije, zlasti zaradi premajhne višine,

— vpliv okolja in življenjske navade, ki nikoli niso v prid razmeram košarke.

Oglejmo si nekatera vprašanja podrobneje:

Vsekakor imamo srečo, da je delo z najmlajšimi takšno, saj bi bila košarka v Žireh sicer popoln nesmisel. Verjetno se takoj postavlja vprašanje, zakaj pionirke dosegajo tako dobre rezultate.

— z rednim, strokovno pripravljanim in načrtnim delom se v razmeroma kratkem času (3—4 leta) doseže za pionirsko konkurenco kar kakovostno raven igralca. Preizkušene metode vadbe in taktičnih variant igre s stalnimi izboljšavami, so velika prednost pred ostalimi ekipami, ki delajo manj smotrno in morajo s sistemom »po knjigah« preiti dosti daljšo pot do boljših rezultatov. Pri pionirkah se preizkuša v največji možni meri koristno uporabljati priložne atletske sposobnosti in jih čimbolj razviti. Uspeh tako ne izostane, čeprav je treba ogromno truda, volje in časa. Kljub izrednim uspehom pa se pri prehodu v višje starostne

kategorije (in kvalitete) tekmovanj, javljajo nekatere težave:

— pri pionirkah so uspešnejše nižje igralke, ki imajo praviloma boljše telesne sposobnosti od visokih igralok. Atletske sposobnosti, obvladovanje žoge in prostora pa tudi psihične lastnosti (verjetno kot posledica prejšnjih), dajejo nižjim igralkam več možnosti, zadovoljstva in hitrejši uspeh z istim vloženim trudom. Višje igralke, ki igrajo na igralno nevhvaležnih mestih centra ali kril s posebnimi zadolžitvami, v igri niso tako uspešne, slabše napredujejo itd. V Žireh tako še nismo imeli igralke, ki bi na mestu centra predstavljala najboljši del ekipe. Uspešnejše so bile igralke na branilskih ali krilnih položajih, saj se navadno obramba in pomoč pri napadu ne ocenjujeta pravilno. Zato je ob majhnem številu tudi malo visokih igralok, ki bi jih košarka pritegnila in bi ostale tudi po končani šoli. Osip je prav tu največji.

— tiste redke, ki ostanejo, so se mučile z igro centra, ki je drugačna od igranja na ostalih mestih in se tam ne znajdejo. Ker nimajo možnosti ali kvalitete takoj igrati na tem mestu in bi se zaradi nizke rasti morale preumeriti na druga igralna mesta, ne igrajo veliko. Prej kot z razmeroma majhnim številom treningov in tekem lahko uspešno igrajo, izgubijo veselje. Pod ostalimi, dodatnimi vplivi, prenehajo z igranjem in so za košarko in šport nasploh izgubljene.

— posebna igralna taktika, ki je pri pionirkah uspešna, v starejših kategorijah proti kvalitetnejšim ekipam ne prinese željenih rezultatov. Če bi kompletna in uigrana ekipa ostala skupaj, bi bil uspeh še možen. Ker pa z igranjem nadaljuje le nekaj igralok, je v novi sredini uspešnost zagotovo manjša, kar ob večji konkurenci in kvaliteti nasprotnikov povzroča nove težave.

Primer:

Veliki Brest nikoli ni imel mladink, ki bi se lahko uspešneje kosale z Žirovkami. Dejstvo kaže na to, da tako močan klub nima dobrega zaledja. Pa vendar, po treh letih iste igralke že zaigrajo v ekipi članic in to izredno uspešno. Razlog je enostaven: igralka,

ki pri nas igra na centru in čaka na svojih pet minut igre, pri Brestu igra branilca. Res je, da jo naš branilec prekaša prav v vseh elementih igre, da je neokretna in včasih celo smešna. Razmerje pa se v petih letih bistveno spremeni. Medtem ko naši branilci ne morejo bistveno napredovati, je pri njih napredek očiten in presenetljiv. Razmerje moči se hitro menja v njihovo korist, rezultat tega je, da je Brestov branilec sčasoma sposoben popolnoma izločiti našega centra. Razlika se potem pri članicah izdatno obrestuje. Zakaj pri nas ne moremo delati tako, je že omenjeno. Pa še en razlog je: Brest vso pozornost posveča članicam, rezultati pri mladinkah niso najpomembnejši. Igralke dobe tudi kasneje iz drugih klubov, nas pa sistem financiranja in okolje samo sili v treputne rezultate. Nikakršne »plovbe« si ne moremo privoščiti, zato so trenutni rezultati izjemni, niso pa jamstvo za bodočnost.

Okolje in igralna doba:

Čeprav se je tudi v Žireh marsikaj spremenilo na bolje, je razlika med mestom in vasjo še vedno velika. Drugačne navade, večje obveznosti, drugačen pogled na športno dejavnost — bo najbrž vedno obstajalo. Res je, da mesto dá mogoče večjo izbiro aktivnosti, vendar je tudi tukaj standard — osebni in družbeni — pustil svoje posledice. Igralna doba je pri nas izredno kratka, saj je ekipa povprečno najmlajša v ligi. Igralke, ki šele prihajajo v leta, ko bi lahko z izkušnjami, zrelostjo in fizičnimi lastnostmi uspešno igrale — prenehajo z aktivnostjo. Vpliv okolja (dovolj si stara za pametnejše stvari), lastna nihanja (zakaj bi trenirala, grem raje v slaščičarno in v soboto na ples namesto na tekmo). Vse vpliva na to, da smo praktično vedno v vlogi začetnikov. V večini ekip igrajo starejše igralke — v reprezentanci je množica igralok z družinami.

V Žireh za to očitno še ni pravi čas in slabo kaže, da bi bilo kdaj drugače. Če omenim še oddaljenost srednjih šol, odsotnost med tednom, strah pred slabim učnim uspehom in nasičenost s košarko zaradi stalne vadbe in tekem — potem moramo z drugačnimi očmi gledati tiste, ki vztrajajo, starše, ki jim aktivnost dopuščajo in končno rezultate, ki jim lahko mnogi zavidajo ob boljših pogojih dela.

Kaj pa moški?

Tekmovalni sistemi so nam jo tukaj dobro zagodli; rezultat je, da nimamo niti v Žireh niti v občini moške ekipe. K sreči smo uspeli zadržati mladince, ki so osnova za vsako delo. Sistemi se ponovno menjajo, kot je bilo prerokovano že ob uvedbi. Osnovna naloga v klubu bo, da v danih pogojih izkoristimo vse možnosti in ponovno uvedemo moško košarko. Vse bolj jasno je, da ženski klubi ne uspevajo dolgo in da jih praktično ni (različna imena naj ne motijo, saj ima tudi pri nas ženska ekipa drugo ime).

Kaj nas čaka na igrišču?

V septembru bodo mladinke in mladinci nadaljevali z drugim delom tekmovanja v Gorenjski ligi. Mladinke imajo možnosti za prvo mesto (to je pogoj za nastop na slovenskem prvenstvu), mladinci pa ob Triglavu nimajo možnosti za prvaka.

Tekme za trening igrajo članice v slovenski ligi — izven konkurence in bo to dobra priprava za II. ZKL, ki se prične oktobra. Kakšne so možnosti? Klubi so znani — potovanja bodo dolga, naporna in draga. Na gostovanjih, po lanskih izkušnjah, ne bo posebnega uspeha, zato bi morali točke nabirati doma. Velike probleme bo predstavljala višina, saj bomo letos občutno nižji. Ker smo s pripravami letos začeli zelo zgodaj, upamo, da je tu

Ženska ekipa Gorenjske v zvezni ligi 1977

Od tu in tam

Od tu in tam

Od tu in tam

tista rezerva, ki bi nadomestila izgubljeno višino. Podobno delajo tudi v drugih klubih in obstanek v ligi pri tako izenačeni konkurenci bo težak.

Toliko bolj, ker izpadejo tri ekipe, napredujejo pa prvaki Slovenije, Hrvatske, BiH. Izpad iz lige bi (ob nekvalitetni slovenski ligi) pomenil velik korak nazaj, ki pa tudi ne bi bil tragičen, saj je povratek z dobro pripravljeno ekipo razmeroma enostaven. Optimizem je torej možen in hkrati je to spodbuda.

V preteklih letih smo za zbiranje sredstev porabili več časa kot pa za redno delo. Malo je ljudi, ki so pripravljene delati v klubu. Množica sestankov, administracije, predračunov, dokazovanje (beri prepiranje v vseh odtenkih – od prijateljskega prepričevanja do razbijanja po mizah), to so vzroki, da se jih je že mnogo vprašalo: »Zakaj in komu v dobro?« Precej jih je nehala delati, pravijo, da jim je sedaj bolje. Vseeno pa prihajajo novi in to naj bi bilo upanje, da bo razen veselje v Žireh tudi kakšna druga aktivnost. Financiranje je veliko

boljše, saj sredstva prispevajo TTKS, Alpina in Kladivar. Menda je v športu to prvi primer, da so pri financiranju odpadli ozki interesi po naši miselnosti – ti so naši, oni pa vaši. Pripomb za naše odnose seveda ni manjkalo (prodali so klub, vsak naj financira »svoje«, zakaj ravno njim in ne nam – vse seveda »dobronamerno« v korist kraja, športa, mladine in ne vem koga še). K sreči je tudi v Žireh vse več trezno mislečih ljudi, ki so uspeli razširiti obzorje dlje od svojega plota. Zaradi teh, mislim, da optimizem ni odveč.

Klub je letos ob 10. obletnici prejel občinsko priznanje OF. Tekmovalni rezultati, družbena aktivnost, aktivnost pri SLO, je bilo rečeno v obrazložitvi. Tudi to je spodbuda.

Plujmo torej vsaj tako kot v minulih 10 letih, skupaj z omenjenimi in s soglasjem ali brez – onih »dobronamernih«. Polen je še dovolj, dobre volje pa tudi – upajmo da več in dovolj.

Miha Bogataj

Kdaj spet naši fantje pod Poncami

Ne glede na to, da smo že sredi poletja, se smučarji skakalci SSK Žiri že marljivo pripravljajo na novo zimsko sezono. Uspehi v pretekli sezoni so dali vsem članom kluba še več volje do dela in že smo si postavili nove naloge in cilje.

V novo sezono stopa klub z večjimi kadrovske spremem-

bami, ki so posledica pre-majhne dejavnosti starih organov kluba. Uspehi na tekmovanjih za pokal SRS in na drugih večjih tekmovanjih so jasno pokazali, da imamo dobro zaledje perspektivnih skakalcev, katerim je potrebno omogočiti nadaljnje nepretrgano napredovanje. To je predvsem naloga vodstvenega

Skupina mladih žirovskih strelcev

organa kluba in trenerjev. Zella vseh dotedanjih delovnih članov kluba je bila, da vodstvo kluba okrepijo ljudje, ki bodo pripravljene sprejeti postavljene naloge, ter da se celotno delo odvija na amaterski bazi.

Rezultati tako začetega dela so se kmalu pokazali. V klubu je čutilo delovno vzdušje, ki je jamstvo za dobre uspehe. Novi predsednik Anton Mur je gonilna sila vseh dejavnosti kluba.

Po izvolitvi za predsednika kluba je vpeljal večjo disciplino in odgovornost, kar je bilo nujno potrebno. Pred vse od-bore v klubu so bile takoj postavljene tudi naloge, s svojim zgledom pa je pripomogel, da so se postavljene naloge pričele tudi uspešno reševati.

In kakšne naloge si je zadalo novo vodstvo SSK Žiri?

Tehnični odbor:

- popis smučarske opreme
- priprava smučarjev skakalcev na jesenska tekmovanja za pokal SRS

- priprava smučarjev skakalcev na novo zimsko sezono (zdravniški pregledi, vadba telesne in tehnične pripravljenosti)

- organizacija čim večjega števila tekmovanj na snegu na domačih skakalnicah

Gradbeni odbor mora poskrbeti za usposobitev 65 m skakalnice v Nova vasi, ki jo je porušil zemeljski plaz.

Prav tako bo poskrbel za postavitev že nabavljene umetne mase in ureditev skakalnice za letoletno vadbo. Upravni odbor pa bo moral zagotoviti potrebna sredstva, ki bodo omogočila izvesti ves načrt dela. To so vsekakor velike naloge, vendar vsi člani kluba upamo, da jih bomo lahko rešili. Pri izvajanju nalog pa tudi upamo na pomoč širše javnosti in

OZD v Poljanski dolini. Delo SSK Žiri se namreč odvija v treh sekcijah, in sicer v Žireh, Gorenji vasi in Škofji Loki. To sicer omogoča vključevanje večjega števila mladih in boljše selekcijo skakalcev, pojavijo pa se kadrovske in organizacijske problemi. To pa povzroča še dodatne stroške in zato vsi upamo, da bodo tudi ostale DO, poleg Alpine in Etiket, priskočile na pomoč.

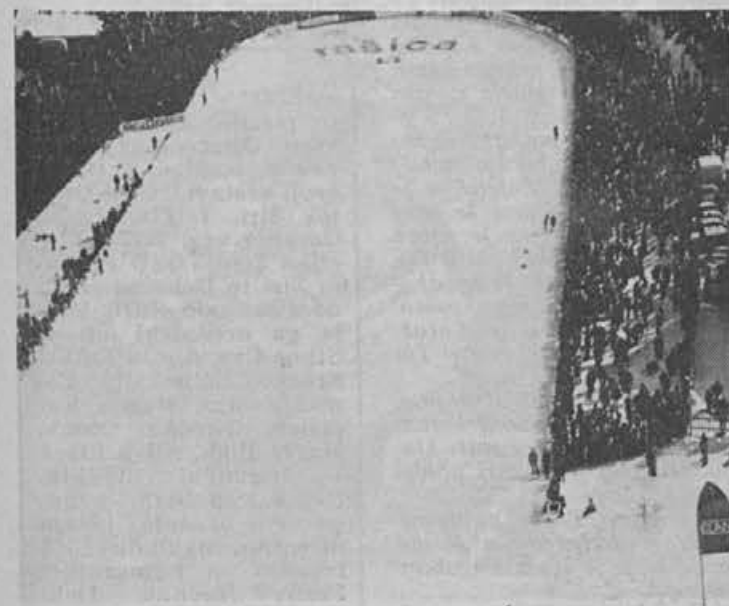
Po odhodu profesionalnega trenerja Janeza Jurmana so strokovno delo kluba prevzeli trije honorarni trenerji: Peter Štefančič v sekciji Škofja Loka, Iztok Andreuzzi v sekciji Gorenja vas in Janez Poljanšek v sekciji Žiri. Kot pomočnika trenerjev pa v klubu delata še Miro Pivk in Niko Dolinar.

Za dosedanje uspehe kluba pa so poleg trenerja Jurmana najbolj zaslužni še Drago Jerab, Metod Erznožnik, Slavko Mlinar, Polde Filipič, Vinka Stanovnik. V veliko pomoč pa so nam tudi ravnatelji osnovnih šol v Žireh in Gorenji vasi ter gimnazije v Škofji Loki, ki omogočajo vadbo v telovadnicah na šolah.

Seveda pa so za uspeh kluba najbolj zaslužni smučarji skakalci, ki so za to morali žrtvovati veliko svojega prostega časa ter energije. Največje uspehe so dosegli Borut Mur, Igor Eržen in Branko, Milan Primožič, Drago Krolnik, Peter Jerab, Milan Erznožnik iz sekcije Žiri, Milan Božnar, Dani Črešnovar, Marjan Sinkovec, Tomaž Ferlan iz sekcije Gorenja vas, Tomo Jesenovec, Igor Stanovnik in Matjaž Žagar iz sekcije Škofja Loka.

To so vsekakor perspektivni tekmovalci, ki bodo ob strokovnem in vztrajnem delu lahko še zelo napredovali.

Iztok Andreuzzi

Pred leti smo Žirovci v Planici že imeli svoje zastopnike. Kdaj bodo spet?

Mislimo, da bomo bolje delali

Rešitve pošljite najkasneje do 15. septembra 1978

Na fotografiji je del montaže lahke obutve. Pravijo, da je tu največji problem razdrobljena proizvodnja, ki običajno nastaja zaradi pomanjkanja različnih materialov ali napak, ki se tu pokažejo. Planska nedisciplin teorije. Pa še to. Pogosto so vzrok problemov neustrezno veliki gornji deli.

Kako to rešiti, je vprašanje?

Nagrade so naslednje:

1. nagrada 200. – din
2. nagrada 150. – din
3. nagrada 100. – din

Pripominjamo še, da bo na podlagi teh rešitev razpravljala tudi komisija za inovacije in dodatno lahko predlagala nagrajevanje reševalcev.

Uredništvo

Popravek

Jože Štucin razmišlja in ukrepa:

Kot je v časopisih kar pogosto, je tudi nam zagodel tiskarski škrat v razgovoru z Jožetom Štucinom.

V drugem stolpcu je na vprašanje »Kaj menite o problemih s surovinami«, napisano, da bomo izdelali 2 milijona parov smučarskih čevljev. Res pa je seveda 200.000 parov.

Značilnosti modelov, ki bodo v modi, so tudi tanki podplati

Tinik je bil rezbar, podobar. Iz lesa je rezljal in ustvarjal božje podobe, svetnike, Kristusa na križu in podobno. Lahko rečemo, da je bil res umetnik. Imel je hišico ob Račevi, ob spodnjem delu Kamškovih njiv v Stari vasi. Kot vsi umetniki je svojo umetnost tudi zalil. Ugajalo mu je predvsem žganje. Nekoč je nabasal podobe v vrečo ter jih nesel v Žirovski vrh, da jih proda. Toda s prodajo ni bilo najbolje. Borovničevac je pač naredil svoje. Pod Čufarjem mu je na poti domov postala vreča pretežka. Nekaj časa je opletal z njo na rami, ker pa le ni šlo, ga je toliko zmagalo, da je vse skupaj zalučal v brinje pod potjo in se zahudil: »To pa ne. Da bi mene bogovi, da bi me tile bogovi rihali, to pa že ne. Bodite že, kjerkoli hočete, zgoraj ali spodaj, samo ne tlačite me v tla, vi bogovi. Ker jaz sem lahak, samo vi ste tako težki, da nikamor ne morem!«

Drugo dopoldne, ko so mali-gani izpuhteli, je iskal vrečo s podobami v Čufarjevemu brinju.

Malo za šalo, malo zares

Ob nekem obhodu sta mladi orožnik Svetličič, ki je služboval v Žireh med obema vojnama, in takratni župan Kamšk naletela pod Ledinico na divjega lovca, ki je naglo zbežal, ko ju je zagledal. Župan je sicer prepoznal Toneta Možina, toda ni ga hotel izdati orožniku. Tone hitro teče proti mežnjiški skozi zaraščen gozdiček, skriva puško, suknič in klobuk ter gre razoglav v srajci, z zavihanimi rokavi orožniku in županu naproti.

»Ste kaj videli nekega lovca, ki je bežal tja gori?« vpraša orožnik Toneta.

»Videl, videl, pa kako se mu je mudilo, kot bi mu nekdo kuril za petami. Zaletel se je zlodej vame, da sem še zdaj ves urtoglav, ko me je satan prekucnil. Se klobuk mi je hudič zbil z glave, da se je zakotalil nekam doli proti vama. Če boste pohiteli, gospod orožnik, ga morda še ujamete! Tja gori je tekel!«

Orožnik jo je ubral naprej, župan pa je upočasnil korak. »Sta kaj videla moj stari klobuk, no tisti moj stari pošvedrani klo...?«

»Že dobro, Tone«, ga ustavi župan sredi besede in se mu smeje, ko se je orožnik zgubil v raščevju.

»Za danes si jo zmazal, Tone! Ko te bova drugič zasačila, bo težje!«

Žirovski jež

Glej čudo, vzklikne tujec, ki se pelje po dolini Račeve in vidi razpadajočo opekarno, saj tudi v Žireh restavrira – nekoč tam v težkih časih zgrajeno opekarno, ki je slovela daleč naokoli. Toda tujec ostane močno razočaran, kajti ob ogledu ugotovi, da je ena naših delovnih organizacij pripomogla k sanaciji. Sanacijo pa je prepustila materi naravi in z obu časa pod geslom »narava daruje in tudi vzame«, seveda vse to brezplačno.

Te dneve je delavec KS slikal zebre po naših Žireh. Toda škoda časa za to delo, saj lahko sklepamo, da mi Žirovci sploh ne vemo, zakaj imamo zebre in čemu jih rabimo. Še sreča, da jih imamo tudi v živalskih vrtovih, da sploh vemo, da obstajajo. So pa med nami tudi vozniki, za katere lahko upravičeno sklepamo, da so vozniška dovoljenja kupili v trafikah, saj jih lahko vidimo vsako jutro ob vstopu na naše parkirišče, kjer ne poznajo znakov, ali pa jih preprosto ne upoštevajo. Morda s tem izražajo svojo mogočnost in inteligenco?

»DELO - ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE, tovarne Obutve Žiri, Stara vas 23, n.sol.o., ki ima v svoji sestavi TOZD Obutev Žiri, TOZD Obutev Gorenja vas, TOZD Plastika Žiri, TOZD Prodaja Žiri in Delovno skupnost skupnih služb. Ureja ga uredniški odbor: Stane Čar, Anton Eniko, Srečko Erznožnik, Tomaž Justin, Marija Kastelec, Tončka Oblak, Marta Pivk, Silva Pišek – tehnični urednik, Nejko Podobnik – odgovorni urednik. Izhaja mesečno, naklada 1800 izvodov. Fotografije: Franc Jesenko. Tisk: Gorenjski tisk, Kranj